

Рейтинговий звіт NKLV – 03 – с

Звіт про рівень кредитного рейтингу позичальника (оновлення)

Одержувач рейтингу:	м. Миколаїв
Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг позичальника
Кредитний рейтинг:	uaBBB
Прогноз рейтингу:	стабільний
Дата визначення:	11.09.2006 року
Дата оновлення:	19.06.2007 року
Результат оновлення	підтвердження

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника (контрагента) визначено за Національною шкалою кредитних рейтингів, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо загального кредитного рейтингу позичальника

Кредитний рейтинг позичальника ґрунтується на результатах аналізу протягом 2002-2006 років економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності, та перспективних планах на майбутнє. Кредитний рейтинг базується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

	01.09.2006 р.	19.06.2007 р.
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB	uaBBB
Прогноз рейтингу	стабільний	стабільний

Рейтинг позичальника "uaBBB" відображає **ДОСТАТНЮ СПРОМОЖНІСТЬ** позичальника вчасно і повністю виконати в умовах українського фінансового ринку свої боргові зобов'язання, однак, такий позичальник має підвищену чутливість до впливу несприятливих змін у комерційних, фінансових та економічних умовах, ніж позичальники з вищими рейтингами.

Прогноз «стабільний» означає, що зміни кредитного рейтингу малоймовірні протягом року.

Рівень кредитного рейтингу міста Николаєва підтримується:

- зростанням основних показників економічного розвитку міста протягом 2006 року, порівняно з 2005 роком: обсягу реалізації промислової продукції – на 14,5%, обсягу інвестицій в основний капітал – на 20,9%, обсягу роздрібного та зовнішньоторговельного товарообороту – на 57,6% та на 12,1% відповідно;
- зниженням впродовж 2006 року рівня офіційного зареєстрованого безробіття на 0,2 в. п. – до 0,8%, що у 3,4 рази менше за рівень зареєстрованого безробіття в країні, збільшенням середньооблікової чисельності працюючих та зростанням рівня середньомісячної заробітної плати, порівняно із 2005 роком;
- накопиченням значної суми залишків коштів на кінець 2005 року, у зв'язку з чим, бюджет м. Николаїв протягом 2006 року не залучав короткострокових позичок з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів;
- низьким рівнем прямого боргу міста, обсяг якого станом на 01.01.2007 р. складає 2,1 млн. грн., що становить 0,7% в доходній частині бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального.

Рівень кредитного рейтингу міста Николаєва обмежується:

- перевищенням темпу зростання обсягу видаткової частини бюджету міста над темпом зростання доходної частини, у зв'язку з чим, бюджет м. Николаїв почав отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету, питома вага якої в доходній частині бюджету міста склала 7,4%;
- нижчим за середній по країні рівнем окремих показників соціально-економічного розвитку міста у розрахунку на 1 мешканця за результатами 2006 року: обсягу введеного в експлуатацію житла, обсягу прямих іноземних інвестицій;
- нижчим на 2,4% за середній по країні рівнем середньомісячної заробітної плати, та зростанням обсягу заборгованості з її виплати протягом 2006 року у 1,7 рази – до 18,4 млн. гривень;
- високим рівнем зношеності житлового фонду, інженерно-транспортних мереж та необхідністю значних капітальних вкладень у їх відтворення.

Зміст

РЕЗЮМЕ.....	5
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ МІСТА	16
1.1. НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВІ РЕСУРСИ МІСТА	16
1.2. ВИРОБНИЧА СФЕРА.....	19
1.2.1. Промисловість.....	19
1.2.2. Транспорт	22
1.3. ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	25
1.3.1. Інвестиції в основний капітал.....	25
1.3.2. Житлове будівництво	26
1.3.3. Іноземні інвестиції	27
1.3.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій.....	29
1.4. НЕВИРОБНИЧИЙ СЕКТОР	33
1.4.1. Торгівля і громадське харчування.....	33
1.4.2. Житлове та комунальне господарство міста	34
2. НЕРУХОМЕ МАЙНО МІСТА	37
2.1. НЕРУХОМЕ МАЙНО, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В КОМУНАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ.....	37
2.2. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ.....	38
3. БЮДЖЕТ МІСТА.....	40
3.1. АГРЕГОВАНИЙ БЮДЖЕТ м. МИКОЛАЇВ ПРОТЯГОМ 2002-2006 РОКІВ	40
3.2. ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ МІСТА В 2002-2006 РР.	42
3.3. ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ м. МИКОЛАЇВ ПРОТЯГОМ 2002-2006 РОКІВ.....	51
4. БЮДЖЕТ м. МИКОЛАЇВ НА 2007 РІК.....	56
5. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ МІСТА.....	62
5.1. КОНСОЛІДОВАНИЙ БОРГ МІСТА.....	62
5.1.1. Бюджетні фінансові зобов'язання м. Миколаїв	62
5.1.2. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість.....	63
5.1.3. Фінансові зобов'язання та кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності	63
5.2. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У МАЙБУТНЬОМУ	64

Резюме

Представлений аналітичний звіт розкриває основні зміни, які відбувалися впродовж 2006 року в соціально-економічній та фінансовій сферах міста Миколаїв та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Миколаївської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведено після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2002-2006 років наведено в наступній таблиці:

Основні показники соціально - економічного розвитку м. Миколаєва за 2002-2006 роки

Назва показника	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Чисельність наявного населення тис. осіб	511,5	509,6	509,0	508,4	507,4
Середньооблікова кількість працівників за видами економічної діяльності (без малого підприємництва), тис. осіб	141,7	138,9	139,3	140,4	169,4
Рівень зареєстрованого безробіття, %	0,9	1,2	1,1	1,0	0,8
Середньомісячна заробітна плата, грн.	513,0	584,6	673,1	860,9	н/д
Заборгованість із заробітної плати, тис. грн.	14 377,9	17 245,6	14 447,5	10 872,8	18 439,5
Обсяги реалізації промислової продукції в діючих цінах, млн. грн.	н/д	3 378,4	3 952,9	4 586,8	5 253,3
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	665,2	762,7	1 335,4	1 385,1	н/д
Іноземні інвестиції, млн. дол. США	56,5	161,1	68,1	68,8	88,0
Обсяг експорту товарів, млн. дол. США	469,3	475,7	585,7	798,3	966,4
Обсяг імпорту товарів, млн. дол. США	238,0	205,7	247,6	383,7	358,9
Введено в експлуатацію житла, тис.м ²	50,5	64,2	64,1	67,0	55,9

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Населення міста, трудові ресурси та ринок праці

Чисельність наявного населення м Миколаєва станом на 01.01.2007 року склала 507,4 тис. осіб та зменшилась, порівняно з 2005 роком, на 0,9 тис. осіб, за рахунок від'ємного природного приросту.

Рівень зареєстрованого безробіття у м. Миколаєві станом на 01.01.2007 р. складає 0,8%, що у 3,4 рази менше, ніж у середньому по країні.

У 2006 році рівень середньомісячної заробітної плати у м. Миколаєві збільшився на 18,2%, порівняно з 2005 роком, до 1 016,9 грн., що на 2,4% менше, ніж у

середньому по країні. Слід зазначити, що у 2002–2005 роках рівень середньомісячної заробітної плати у м. Миколаєві був вищим за середній показник по країні.

Зростання середньомісячної заробітної плати супроводжується збільшенням обсягу заборгованості з її виплати. Станом на 01.01.2007 р. обсяг заборгованості з виплати заробітної плати підприємств міста (без урахування малого бізнесу) склав 18 439,5 тис. грн., що на 7 566,7 тис. грн., або на 69,6% більше, ніж у 2005 році.

Промисловий комплекс міста

Провідною галуззю економіки м. Миколаєва є промисловість. Промисловий комплекс представлений майже 900 підприємствами (63,5% від загальної кількості промислових підприємств Миколаївської області), на яких зайнято майже 50,0 тис. працівників. Станом на 01.01.2007 р. обсяг реалізації промислової продукції підприємствами м. Миколаєва склав 5 253,3 млн. грн., що на 14,5% більше за обсяг реалізованої промислової продукції в 2005 році (4 586,8 млн. грн.). У розрахунку на 1 мешканця обсяг реалізованої промислової продукції в 2006 році склав 10 353,3 гривень, та на 4,9% перевищив показник по країні.

У 2006 році темп росту обсягів виробництва промислової продукції в м. Миколаєві склав 109,9%, проти 113,2% у 2005 році. Це стало наслідком уповільнення обсягів виробництва підприємствами машинобудівного комплексу та легкої промисловості.

Визначальною галуззю промислового комплексу міста є обробна промисловість, зокрема, машинобудування, металургія та харчова промисловість. Питома вага продукції машинобудування у загальному обсязі реалізованої промислової продукції склала у 2006 році 31,0%. Підприємствами машинобудування у 2006 році було реалізовано продукції на 1,9% менше, ніж у 2005 році, що пов'язано із скороченням обсягів виробництва окремими підприємствами галузі – АТ завод «Екватор» та АТ «Конвеєрмаш», ТОВ «Політехпром», ТОВ «Юг-Віол», ДАХК «Чорноморський суднобудівний завод», ДП «Суднобудівний завод ім. 61 комунара» та ін. На обсяг реалізації продукції машинобудування негативно впливає скорочення попиту на обладнання і апарати для фільтрування та очищення повітря, установки для кондиціонування повітря, електричні трансформатори тощо.

Транспорт

Транспортна інфраструктура міста складається з: зовнішнього транспорту (залізничні шляхи, автомобільні дороги, аеропорт, морські та річкові порти), магістральної вулично-дорожньої мережі та маршрутної мережі громадського транспорту.

Протягом 2006 року робота транспортного комплексу міста характеризується подальшим збільшенням обсягу перевезених вантажів усіма видами транспорту та зменшенням обсягу перевезення пасажирів, що перевозяться морським та річковим

транспорт. Зазначені структурні зміни свідчать про зменшення рухомого складу водного транспорту та переорієнтацію морського та річкового транспортного господарства міста зі здійснення самостійних перевезень вантажу та пасажирів на, переважно, оброблення вантажів.

За 2006 рік автомобільним та водним транспортом міста було перевезено 2 454,1 тис. тонн вантажів, що на 12,7% більше, ніж у 2005 році, при цьому автомобільним транспортом було перевезено на 9,0% вантажів більше, ніж у попередньому році, річковим транспортом – на 49,7%, а морським транспортом – на 21,1%. Слід зазначити, що перевезення вантажів водним транспортом здійснювалось лише у внутрішньому сполученні. Його обсяг у 2006 році склав 314 тис. тонн.

У 2006 році автомобільним та водним транспортом міста було перевезено 95 297,2 тис. пасажирів, що на 10% більше, ніж у попередньому році. При цьому відбулося зменшення пасажирообороту на 14,2%, який склав на кінець аналізованого періоду 1 021,9 млн. пас. км.

Інвестиційна активність

Протягом 2006 року у місті було освоєно 1 675 042 тис. грн. інвестицій в основний капітал, що на 20,9% більше ніж у 2005 році. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал в 2006 році перевищив середній показник по країні на 22,9% та склав 3 301,1 гривень. Основним джерелом капітальних вкладень в основний капітал залишаються власні кошти підприємств.

Житлове будівництво

Протягом 2006 року за рахунок усіх джерел фінансування в м. Миколаєві було введено в експлуатацію 55,9 тис. кв. м. загальної площі житла, що на 11,1 тис. кв. м. або на 16,5% менше, ніж у 2005 році. У розрахунку на 1 000 осіб наявного населення станом на 01.01.2007 р. обсяг введеного в експлуатацію житла складає 110,2 кв. м, що на 40,4% нижче за відповідний показник по країні.

Іноземні інвестиції

Станом на 01.01.2007 р., обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста Миколаєва склав 88,0 млн. дол. США, що на 19,2 млн. дол., або на 30% більше, ніж станом на 01.01.2006 р. У розрахунку на 1 мешканця обсяг прямих іноземних інвестицій, станом на 01.01.2007 р. складає 173,4 долари США, що у 2,6 рази нижче за середній показник по країні.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій надійшли з: Канади – 27,1 млн. дол. США (30,8% до загального обсягу), Кіпру – 22,9 млн. дол. США (26%), Британських Віргінських Островів – 8,5 млн. дол. США (9,7%), Нідерландів

– 5,9 млн. дол. США (6,7%). При цьому, найбільш інвестиційно привабливі такі галузі: машинобудування, транспортні послуги, оптова та роздрібна торгівля.

Зовнішньоекономічна діяльність

Протягом 2006 років у м. Миколаїв спостерігається стаке зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту та збільшення сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, внаслідок перевищення темпів росту обсягу експорту над темпами росту обсягів імпорту товарів. Слід зазначити, що обсяг зовнішньоторговельного товарообороту м. Миколаєва у 2006 році збільшився на 12,1% до 1 325,3 млн. дол. США. У розрахунку на одного мешканця обсяг зовнішньоторговельного товарообороту складає 2 611,9 доларів США, що на 46,1% перевищує середній рівень по країні.

Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту складає 72,9% у структурі якої переважають продукція неорганічної хімії та механічне обладнання та пристрої. Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту складає 27,1% у структурі якої переважають руди, шлаки та зола.

Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами склало 68,2 млн. дол. США, що на 8,8% менше ніж у 2005 році. Зовнішня торгівля послугами м. Миколаєва характеризується значним (більше ніж у 3 рази) перевищенням обсягу експорту над обсягом імпорту. У структурі експорту послуг переважають послуги транспорту та зв'язку, що обумовлено наявністю розвинутої транспортної інфраструктури, у тому числі одного річкового та 3-х морських портів, навігація на яких здійснюється цілий рік. У структурі імпорту послуг переважають послуги, пов'язані з оптовою та роздрібною торгівлею, послуги, пов'язані з виробництвом машин та устаткування.

Торгівля і громадське харчування

Постійне збільшення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообігу торговельної мережі протягом 2006 року. Загальний обсяг роздрібного товарообігу підприємств, включаючи ресторанне господарство, у 2006 році становив 1 958,2 млн. грн., що на 57,6% більше ніж у 2005 році. Обсяг роздрібного товарообороту на 1 особу за 2006 рік склав 3 859,3 грн., проти 2 442 грн. у 2005 році, що на 45,6% вище за середній показник по країні.

Житлово-комунальне господарство міста

Основними проблемами, пов'язаними з утриманням житлового фонду м. Миколаїв є: велика питома вага будинків, що потребують невідкладного ремонту, а також таких, що перебувають у ветхому й аварійному стані, а також необхідність беззбиткового функціонування житлово-комунального господарства шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодуватимуть витрати не тільки з

надання комунальних послуг, але й пов'язані з утриманням будинків, споруд та прибудинкових територій. У IV кв. 2006 року ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків та прибудинкових територій становив: по будинках з ліфтами 115,9%, без ліфтів – 77,3%, а в 2006 році в цілому – 102,7% та 72,7% відповідно. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з тепlopостачання у 4 кв. 2006 року склав 125-130%, а в 2006 році в цілому – 93-101%. У 2006 році ступінь покриття тарифами собівартості послуг з водопостачання для населення складав 62,5%, з водовідведення – 50,9%, що не забезпечує безбиткового функціонування зазначеного підприємства.

З метою вирішення зазначеного питання, у 2006 році Миколаївська міська рада встановила нові тарифи на послуги з тепlopостачання, водопостачання та водовідведення та на утримання житла. Тарифи на послуги з тепlopостачання та гарячого водопостачання протягом 2006 року зросли у 2 рази. Тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення протягом 2006 року зросли у 1,5 рази і на кінець року склали 1,17 грн/куб. м. З метою вирішення питання забезпечення безбиткового функціонування житлово-комунального господарства в 2006 році два рази переглядалися тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій. Перший раз – 01.10.2006 р., другий – 10.11.2006 р.

Комунальна власність

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення місцевого бюджету, місто щорічно виставляє на приватизацію майно, яке перебуває в комунальній власності.

За 2006 рік було приватизовано 106 об'єктів комунальної власності загальною площею 13,9 тис. кв. м. При цьому, обсяг надходжень до бюджету м. Миколаєва від приватизації майна перевищив аналогічний показник 2005 року на 58,3% і склав 10 010,0 тис. грн. У 2006 році, шляхом проведення аукціону було продано один об'єкт – нежитлове приміщення 1 поверху площею 73 кв. м за 245,6 тис. грн.

Станом на 01.01.2007 р., у м. Миколаєві укладено 993 договори на оренду об'єктів комунальної власності, загальною площею 142,5 тис. кв. м. При цьому, станом на 01.01.07 р. в оренді знаходиться 981 об'єкт комунальної власності загальною площею 119,6 тис. кв. м. Річний обсяг надходжень до бюджету міста від оренди майна становить 4 879,6 тис. грн., що на 110,7% більше, ніж у 2005 році.

Бюджетом м. Миколаїв на 2007 рік доходи від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, заплановані в сумі 3 800,0 тис. гривень, тобто на 62,0% нижче за обсяг надходжень минулого року.

Земельні ресурси

Кількість договорів купівлі-продажу землі протягом 2006 року майже не змінилася і складає 34 договори, порівняно з 33 у 2005 році. Площа проданих земельних

ділянок, що були приватизовані, зменшилася на 97,8 га, або на 70,6%. У 2006 році до бюджету розвитку міста надійшло 7 761,5 тис гривень надходженні від продажу землі. Річний план за надходженнями від продажу землі було перевиконано на 14,9%.

Річний обсяг надходжень від оренди землі склав 15 455,21 тис. грн., що на 3 576,21 тис. грн., або на 30,0% більше ніж минулого року. Кількість укладених договорів зросла на 17,0%. Площа земельних ділянок, що перебувають в оренді зросла на 171,1 га, або на 19,8%. Зміни орендних ставок протягом 2006 року не було.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Миколаєва, бюджет було представлено у форматі бюджетного балансу.

Бюджет м. Николаїв протягом 2002-2006 років, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Податкові надходження	181 622,1	214 596,3	182 127,4	217 395,8	275 589,0
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	17 105,7	14 997,9	16 105,0	21 468,9	29 485,7
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	39 506,6	62 926,6	85 764,3	97 740,4	160 638,4
Операційні надходження всього	238 234,4	292 520,8	283 996,7	336 605,1	465 713,1
Поточні видатки	114 728,5	137 954,8	155 903,1	235 994,6	297 917,0
Субсидії та поточні трансферти	98 953,0	129 653,3	120 193,3	91 427,8	149 740,4
Операційні видатки всього	213 681,5	267 608,1	276 096,4	327 422,4	447 657,4
Операційний баланс	24 552,9	24 912,7	7 900,3	9 182,7	18 055,7
Фінансовий дохід	394,7	202,8	2,8	2,4	9,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	3 004,2	1 507,5	587,7
Фінансовий баланс	394,7	202,8	-3 001,4	-1 505,1	-578,8
Поточний баланс	24 947,6	25 115,5	4 898,9	7 677,6	17 476,9
Капітальні надходження	4 874,5	5 681,3	10 913,0	18 602,8	17 771,5
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	4 576,7	6 449,8	11 285,7	3 539,4	40 735,1
Капітальні надходження всього	9 451,2	12 131,1	22 198,7	22 142,2	58 506,6
Капітальні видатки	14 694,0	20 626,5	22 471,7	21 607,2	47 671,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	9 014,5	13 328,4	16 215,4	13 083,9	13 082,1
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	1 439,8	1 404,1	7 751,0	1 520,9	4 993,9
Капітальні видатки всього	25 148,3	35 359,0	46 438,1	36 212,0	65 747,5
Капітальний баланс	-15 697,1	-23 227,9	-24 239,4	-14 069,8	-7 240,9
Баланс після капітальних видатків	9 250,5	1 887,6	-19 340,5	-6 392,2	10 236,0
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	94,0	89,0	95,1	619,3
Профіцит/дефіцит	9 250,5	1 793,6	-19 429,5	-6 487,3	9 616,7
Фінансування	-9 250,5	-1 793,6	19 429,5	6 487,3	-9 616,7
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Виходячи з наведених даних, у 2002-2006 роках місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету, сума якого протягом 2005-2006 років зростає. Слід зазначити, що у 2006 році сума операційного балансу збільшилась з 9,2 млн. гривень до 18,1 млн. гривень, що майже в 2 рази більше, ніж у 2005 році. Таке суттєве зростання відбулося переважно за рахунок збільшення обсягу податкових надходжень до бюджету міста на 26,7% і за рахунок надходження дотації вирівнювання з Державного бюджету обсягом 39 042,9 тис. грн., яку в 2005 році місто не отримувало.

У 2006 році, як і в попередньому бюджетному періоді, бюджет міста має негативний фінансовий баланс у розмірі 578,8 тис. грн., що пов'язано із здійсненням видатків з виплати відсотків за кредитами, залученими комунальними підприємствами міста, за функцією «Обслуговування боргу» та значного скороченням обсягу фінансового доходу після переходу на казначейське обслуговування місцевих бюджетів. Слід зазначити, що протягом 2002-2003 років бюджет міста мав позитивний фінансовий баланс, внаслідок надходжень відсотків

банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами на рахунках місцевого бюджету, що були відкриті в установах банків, та відсутності прямих боргових зобов'язань, що потребують видатків на їх обслуговування.

Значні обсяги поточних надходжень до бюджету м. Миколаєва у 2006 році, не тільки забезпечили позитивне сальдо поточного балансу бюджету у розмірі 17 467,9 тис. грн., порівняно з 7 677,6 тис. грн. у 2005 р., але й надали можливість спрямувати профіцит поточного балансу бюджету міста на покриття дефіциту капітального балансу.

У 2006 році бюджет міста було виконано з профіцитом у розмірі 8 703,8 тис. грн. за загальним фондом та у розмірі 912,9 тис. грн. – за спеціальним фондом.

Зважаючи на значні суми надходжень податкових платежів до бюджету міста Миколаєва в 2006 році, темпи росту яких перевищують темпи зростання видаткової частини бюджету міста, сума залишків бюджетних коштів протягом аналізованого періоду збільшилася більше ніж у 2 рази.

Внаслідок накопичення значної суми залишків коштів на кінець періоду, місто Миколаїв протягом 2006 року не залучало короткострокових позичок на покриття тимчасових касових розривів.

У 2006 році обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) склав 322 855,3 тис. грн., що на 25,4% більше, порівняно з 2005 роком. Збільшення відбулося переважно за рахунок зростання обсягу податкових надходжень, внаслідок зростання (на 32,9%, порівняно з 2005 роком) обсягу надходжень від сплати податку з доходів фізичних осіб. Це зумовлюється збільшенням середньомісячної заробітної плати у місті, збільшенням середньооблікової чисельності зайнятих у загальній кількості населення та зменшення рівня безробіття. Збільшення, на 5,6 в. п., порівняно з 2005 роком, питомої ваги трансфертів у структурі доходної частини бюджету міста пояснюється, передусім, тим, що у 2006 році м. Миколаїв почало отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету у зв'язку з тим, що видаткова частина загального бюджету перевищила доходну частину, тобто м. Миколаїв перейшло з категорії міст-донорів до категорії міст-реципієнтів.

У 2006 році, порівняно з попереднім бюджетним періодом, приріст надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів склав 27,1%, або 59,8 млн. гривень. Збільшення надходжень до загального фонду бюджету міста відбулося за рахунок приросту обсягу закріплених доходів на 28,4% та обсягу власних доходів - 20,8%, порівняно з попереднім бюджетним періодом. Приріст обсягу надходжень трансфертів до бюджету міста у 2006 році, проти 2005 року, склав 64,5%. Перевиконання річного плану за закріпленими доходами в 2006 році (102,7%) обумовлений високим показником виконання річного плану за податком з надходження доходів фізичних осіб, що пов'язано із зростанням на 18,0% середньомісячної заробітної плати по місту, збільшенням середньооблікової чисельності працюючих та зменшенням рівня зареєстрованого безробіття. При

цьому, виконання плану за делегованими доходами доведеного на відповідний період МФУ складає 103%.

Протягом 2006 року до спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) надійшло 42 269,2 тис. гривень, що на 15,2% більше, ніж за 2005 рік. Виконання плану склало 132,4%.

У 2006 році виконаний обсяг видаткової частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) збільшився на 40,8%, порівняно з 2005 роком. Це зумовлювалося збільшенням виконаних у 2006 році обсягів майже всіх основних видаткових статей: державне управління (168,1%), правоохоронна діяльність (185,5%), освіта (119,4%), охорона здоров'я (132,5%), соціальний захист і соціальна допомога (144,2%), житлово-комунальне господарство (259,2%), культура (130,2%), фізична культура і спорт (138,8%), будівництво (154,9%), транспорт (117,7%).

За рахунок зростання питомої ваги капітальних видатків в загальному обсязі витрат, протягом аналізованого періоду, відбувається зменшення питомої ваги захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету з 87,4% у 2005 році до 83,1% у 2006 році. Це пов'язано з тим, що місто перестало сплачувати вилучення до Державного бюджету, тобто перейшло з категорії міст-донорів до категорії міст-реципієнтів.

Бюджет міста на 2007 рік

Бюджет міста Миколаїв на 2007 рік сформовано, виходячи з підходів, визначених Бюджетним Кодексом України, Законом України «Про Державний бюджет України на 2006 рік», Постанови ВРУ «Про основні напрями бюджетної політики на 2006 рік» №2678-IV від 21.06.2005 р., з урахуванням фактичних надходжень в минулих роках доходів, закріплених за бюджетом міста статтями 64 і 69 Бюджетного Кодексу України, основних макропоказників економічного та соціального розвитку України і показників економічного і соціального розвитку міста Миколаєва на 2007 рік.

Рішення про міський бюджет м. Миколаїв на 2007 рік було прийнято 22.12.2006 р., тобто у термін, що не перевищує 2 тижні після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет України. Закон України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» було прийнято та офіційно опубліковано 29.12.2005 р.

Доходну частину зведеного бюджету міста на 2007 рік затверджено в сумі 554 982,2 тис. гривень, що перевищує показники виконання бюджету у 2006 році на 5,9%. За загальним фондом доходи зведеного бюджету затверджені в сумі 523 423,0 тис. гривень, що на 22,8% перевищує виконання даного фонду у 2006 році. Таке збільшення відбулося переважно за рахунок значного збільшення обсягу закріплених доходів (на 23,7%) та міжбюджетних трансфертів (на 29,8%). При цьому, обсяг власних доходів за загальним фондом складає 87,3% виконання даного показника у 2006 році.

За загальним фондом доходи зведеного бюджету затверджено в сумі 523 423,0 тис. гривень, який формується з надходжень загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), закріплених за місцевими бюджетами та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році –123,7%, що складає 102,0% рівня доведеного МФУ на відповідний період); власних доходів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 87,3%); трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 129,8%), у тому числі дотація вирівнювання в сумі 34,2 млн. гривень;

Доходна частина спеціального фонду бюджету міста на 2007 рік затверджена в обсязі 32,2% від виконання зазначеного показника у 2006 році та визначена у сумі 31 559,2 тис. грн. Плановими показниками на 2007 рік було передбачено зниження на 57,8%, порівняно з виконанням у 2006 році обсягу доходів бюджету розвитку, зокрема, доходи від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, заплановані в обсязі 38,0% надходжень минулого року, доходи від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення в обсязі 47,7% надходжень минулого року

Затверджений на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету м. Миколаїв в обсязі 554 182,2 тис. грн. збільшився, порівняно з виконанням зазначеного показника у 2006 році, на 7,7% У 2007 році заплановано зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери та державного управління. Порівняно з попереднім бюджетним періодом збільшено обсяг видатків на фінансування галузей: освіти – на 19,4%, охорони здоров'я – на 11,8%, культури і мистецтва – на 18,8%, фізичної культури і спорту – на 6,0%, транспорту – на 14,9%, державного управління – на 7,1%.

Боргові зобов'язання міста

Станом на 01.01.2006 р. сума консолідованого боргу м. Миколаїв, без урахування простроченої заборгованості комунальних підприємств, складає 9,0 млн. гривень, у тому числі:

- 2,1 млн. гривень - прями боргові зобов'язання бюджету м. Миколаїв;
- 0,1 млн. гривень - прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що утримуються за рахунок загального та спеціального фондів бюджету м. Миколаїв;
- 6,8 млн. гривень - кредити, залучені комунальними підприємствами міста.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Миколаєва у 2006 році, тобто співвідношення обсягу боргу до обсягу виконання доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, складає 0,7%.

Станом на 01.01.2007 р. обсяг простроченої кредиторської заборгованості бюджету м. Миколаїв за загальним фондом складає 125,9 тис. грн. Станом на 01.01.2007 р. прострочена бюджетна кредиторська заборгованість за спеціальним фондом відсутня. Таким чином, порівняно з 2005 роком обсяг простроченої кредиторської заборгованості бюджету м. Миколаїв збільшився на 122,6 тис. грн. Станом на 01.01.2007 р. загальний обсяг непогашеного залишку за кредитами, залученими в комерційних банках комунальними підприємствами міста під майнову поруку Миколаївської міської ради, становить 6,8 млн. гривень.

Перспективи залучення коштів у майбутньому

За інформацією Миколаївської міської ради, місто має намір залучити позичкові кошти з метою реалізації проектів, пов'язаних з поліпшенням об'єктів міської інфраструктури. Зокрема, Миколаївська міська рада планує здійснити в 2007 році випуск облігацій внутрішньої місцевої позики на суму до 50,0 млн. гривень терміном до 5 років, за відсотковою ставкою в межах 10-11%. Заплановане залучення коштів має, орієнтовно, відбутися у IV кварталі 2007 року.

З урахуванням запланованого випуску, пряме боргове навантаження бюджету міста становитиме 13,9%, що є помірним рівнем.

1. Соціально-економічний розвиток та потенціал міста

1.1. Населення та трудові ресурси міста

Чисельність наявного населення м. Миколаєва станом на 01.01.2007 р. склала 507,4 тис. осіб та зменшилась, порівняно з 2005 роком, на 0,9 тис. осіб. Дані щодо динаміки демографічних показників у місті наведено у наступній таблиці: (Таблиця 1.1)

Таблиця 1.1 Демографічні показники м. Миколаїв в 2004-2006 роках

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Відхилення в 2006 році до 2005 року	Темп росту в 2006 році, %
Чисельність наявного населення (на початок наступного року), тис. осіб	509,0	508,4	507,4	-1,0	99,8
Кількість народжених, тис. осіб	4,2	4,1	4,2	0,1	102,4
Коефіцієнт народжуваності, од.	8,3	8,0	8,3	0,3	103,7
Кількість померлих, тис. осіб	7,6	7,4	7,0	-0,4	94,5
Коефіцієнт смертності, од.	14,9	14,5	13,8	0,7	95,2
Природний приріст населення, тис. осіб	-3,3	-3,3	-2,8	-0,5	84,8
Механічний приріст (міграція), тис. осіб	2,7	2,7	1,9	-0,8	70,3

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Протягом 2004-2006 років у місті спостерігається постійне зменшення чисельності населення за рахунок від'ємного природного приросту, сальдо якого не покривається позитивним сальдо механічного приросту населення. Позитивне сальдо механічного приросту населення у 2006 році зменшилося на 0,8 тис. осіб, порівняно з 2005 роком, та склало 1,9 тис. грн. Необхідно відзначити скорочення показника смертності на 0,4 тис. осіб у 2006 році за рахунок незначного зростання коефіцієнта народжуваності.

Позитивні тенденції ринку праці, здебільшого, проявляються у збільшенні питомої ваги середньооблікової чисельності штатних працівників у загальній кількості наявного населення до 27,9% у 2006 році та у зменшенні, на 0,2 в. п., рівня зареєстрованого безробіття. (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2 Динаміка середньооблікової чисельності працюючих та рівня й повноти оплати праці м. Миколаїв в 2004-2006 роках.

Показники	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Середньооблікова чисельність працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	139,3	140,4	141,6
Питома вага в загальному обсязі наявного населення (без урахування малого бізнесу), %	27,4	27,6	27,9
Рівень зареєстрованого безробіття у м. Миколаїв, %	1,1	1,0	0,8
Рівень зареєстрованого безробіття в Україні, %	3,5	3,2	2,7
Середньомісячна заробітна плата по місту, гривень	673,1	860,9	1 016,89
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по місту, %	115,1	127,9	118,1
Середньомісячна заробітна плата по країні, гривень	590,0	806,2	1 041,4
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по країні, %	127,7	136,6	129,2
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду по місту, тис. гривень	14 447,5	10 872,8	18 439,5

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Рівень зареєстрованого безробіття у м. Миколаєві станом на 01.01.2007 р. складає 0,8%, що у 3,4 рази менше, ніж у середньому по країні.

Важливу роль у формуванні структури зайнятості м. Миколаєва відіграє малий бізнес. Чисельність працівників, які зайняті в малому бізнесі, становить 27,8 тис. осіб. При цьому, майже 90 тис. осіб працюють у фізичних осіб-підприємців¹.

У 2006 році рівень середньомісячної заробітної плати у м. Миколаєві збільшився на 18,2%, порівняно з 2005 роком, до 1 016,9 грн., що на 2,4% менше, ніж у середньому по країні. Слід зазначити, що у 2002 – 2005 роках рівень середньомісячної заробітної плати у м. Миколаєві був вищим за середній показник по країні.

Зростання середньомісячної заробітної плати супроводжується збільшенням обсягу заборгованості з її виплати. Станом на 01.01.2007 р. обсяг заборгованості з виплати заробітної плати підприємств міста (без урахування малого бізнесу) склав 18 439,5 тис. грн., що на 7 566,7 тис. грн., або на 69,6% більше, ніж у 2005 році.

Необхідно відзначити, що 13,3 млн. гривень, або 72,3% загального обсягу боргу, припадає на підприємства промисловості, а переважно на суднобудівну галузь.

За інформацією Управління праці та соціального захисту населення в м. Миколаєві найбільший обсяг заборгованості з виплати заробітної плати працівникам мають ТОВ «Аграрний комплекс Васильки», ТОВ завод «Авангард», ДАХК «Чорноморський суднобудівний завод», ВАТ суднобудівна верф «Меридіан» ДП «Завод ім. 61 Комунара», ТОВ «Чорноморенергосервіс», філія ЗАТ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП», Спільне підприємство ЗАТ «Зангас-НГС», ВАТ «Астра-транс» ЖКП НГС «Заводське №2» та ін. При цьому, основними причинами виникнення боргу є зменшення обсягів виробництва та значна сума дебіторської заборгованості, у т.ч. за держзамовленнями.

¹ Інформація надана департаментом праці та соціального захисту населення виконкому Миколаївської міської ради

Структура зайнятості населення м. Миколаєва характеризується такими даними:
(Таблиця 1.3)

Таблиця 1.3 Структура зайнятості населення м. Миколаєва

	Середньооблікова кількість штатних працівників за 2006 р., осіб	Питома вага галузі за чисельністю зайнятих,%	Нараховано в розрахунку на одного штатного працівника за 2006 р.	Фонд оплати штатних працівників за 2006 р., тис. грн.	Сума невиплаченої з/плати на 01.01.07 р.	% від фонду на 01.01.07 р.
Промисловість	48 809	28,8	1 215,76	712 083,1	13 324,7	2,0
Будівництво	7 172	4,2	1 007,44	86 704,1	906,0	1,0
Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	13 779	8,1	634,43	104 902,4	378,5	0,4
Діяльність готелів та ресторанів	1 572	1,0	597,0	11 261,9	73,0	0,6
Діяльність транспорту та зв'язку	18 729	11,1	1 358,44	305 307,1	703,1	0,2
Фінансова діяльність	5 617	3,3	1 446,82	97 521,4	6,7	0,0
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	9 151	5,4	850,98	93 447,8	2 579,2	2,7
Інші	64 618	38,1	-	-	-	-
Всього ²	169 447	100,0	1 016,89	2 067 717,4	18 439,5	0,1

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Промисловий комплекс є основним видом застосування праці мешканців м. Миколаєва. А саме, у 2006 році промислові підприємства забезпечили 28,8% робочих місць.

Значна кількість зайнятих припадає, також, на галузь транспорту і зв'язку (11,1% загальної кількості працюючих) та на галузь торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (8,1% загальної кількості працюючих).

Чисельність наявного населення м. Миколаєва станом на 01.01.2007 р. склала 507,4 тис. осіб та зменшилась, порівняно з 2005 роком, на 0,9 тис. осіб. Протягом 2006 року у місті відбувається зменшення чисельності населення за рахунок від'ємного природного приросту.

² У значеннях показників по м. Миколаєву враховано нерозподілені по районах дані обласних організацій, в яких нарахування заробітної плати проводяться централізовано

Рівень зареєстрованого безробіття у м. Миколаєві станом на 01.01.2007 р. складає 0,8%, що у 3,4 рази менше ніж у середньому по країні. У 2006 році рівень середньомісячної заробітної плати у м. Миколаєві збільшився на 18,2%, порівняно з 2005 роком, до 1 016,9 грн., що на 2,4% менше, ніж у середньому по країні. Слід зазначити, що у 2002 – 2005 роках рівень середньомісячної заробітної плати у м. Миколаєві був вищим за середній показник по країні.

Зростання середньомісячної заробітної плати супроводжується збільшенням обсягу заборгованості з її виплати. Станом на 01.01.2007 р. обсяг заборгованості з виплати заробітної плати підприємств міста (без урахування малого бізнесу) склав 18 439,5 тис. грн., що на 7 566,7 тис. грн., або на 69,6% більше, ніж у 2005 році.

1.2. Виробнича сфера

Загальний фінансовий результат підприємств міста Миколаєва від звичайної діяльності до оподаткування зменшився у 2006 році на 2,1%, порівняно з 2005 роком, та склав 575,3 млн. грн.

Загальний фінансовий результат на 64,9% забезпечується прибутковою діяльністю підприємств торгівлі. При цьому питома вага прибутку, отриманого промисловими підприємствами у загальному обсязі прибутку, становив 10,3%. Слід зазначити, що рентабельною була діяльність товариств з обмеженою відповідальністю «Інтеріор», «Миколаївський глиноземний завод», «Селтік», державних підприємств «Дельта-Лоцман», «Зоря-Машпроект» і «Державна морська лоцманська служба» та акціонерного товариства «Лакталіс-Миколаїв».

Найбільших збитків (-) 23 758,0 тис. грн. у 2006 році зазнали підприємства готельного та ресторанного бізнесу.

Загальні обсяги дебіторської та кредиторської заборгованості (включаючи довгострокову) по всіх суб'єктах господарювання (крім малих підприємств та установ, що утримуються за рахунок бюджету) на 1 січня 2007 року склали 4 977,3 млн. грн. та 5 445,6 млн. грн., відповідно і, порівняно з початком минулого року, зросли на 16,1% та 8,0%, відповідно. При цьому від'ємне сальдо взаєморозрахунків зменшилося на 287,6 млн. грн. і склало 468,3 млн. грн. Частка довгострокових боргів в загальних обсягах дебіторських становила 19,1%, кредиторських – 4,4%.

1.2.1. Промисловість

Провідною галуззю економіки м. Миколаєва є промисловість. Промисловий комплекс представлений майже 900 підприємствами (63,5% від загальної кількості промислових підприємств Миколаївської області), на яких зайнято майже 50,0 тис. працівників. Станом на 01.01.2007 р. обсяг реалізації промислової

продукції підприємствами м. Николаєва склав 5 253,3 млн. грн., що на 14,5% більше за обсяг реалізованої промислової продукції у 2005 році (4 586,8 млн. грн.). У розрахунку на 1 мешканця обсяг реалізованої промислової продукції у 2006 році склав 10 353,3 гривень, та на 4,9% перевищив показник по країні.

Структура промислового комплексу міста за обсягами реалізації промислової продукції характеризується такими даними: (Таблиця 1.4)

Таблиця 1.4 Структура промисловості м. Николаїв за обсягами реалізації промислової продукції в 2005 - 2006 рр.

Галузі промисловості	2005 рік			2006 рік		
	Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах, тис. грн.	Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	Темпи росту обсягів виробництва промислової продукції, 2005 рік до 2004 року	Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах, тис. грн.	Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	Темпи росту обсягів виробництва промислової продукції у порівнянних цінах, 2006 рік до 2005 року
Добувна промисловість	7 464,5	0,2	59,4	6 699,2	0,1	66,1
Обробна промисловість, в тому числі за основними галузями:	3 996 950,0	87,1	113,4	4 513 859,1	86,0	110,1
Харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	755 409,9	16,5	108,3	927 217,8	17,7	132,1
Легка промисловість	28 984,6	0,6	112,1	38 309,7	0,7	91,0
Целюлозно-паперова та поліграфічна промисловість, видавництво	12 622,4	0,3	92,2	12 651,4	0,2	118,1
Хімічна і нафтохімічна промисловість	14 126,4	0,3	60,3	14 125,0	0,3	100,8
Виробництво неметалевих мінеральних виробів	50 038,8	1,1	123,6	87 441,7	1,7	114,7
Металургія та оброблення металу	1 415 088,0	30,9	104,0	1 724 734,9	32,8	103,4
Машинобудування	1 658 207,8	36,2	128,5	1 626 681,7	31,0	104,5
Виробництво та розподілення електроенергії, газу, тепла та води	582 359,3	12,7	104,9	732 718,8	13,9	109,0
Промисловість	4 586 773,8	100,0	113,2	5 253 277,1	100,0	109,9

Джерело: Виконавчий комітет Николаївської міської ради

У 2006 році темп росту обсягів виробництва промислової продукції в м. Николаєві склав 109,9%, проти 113,2% у 2005 році. Це стало наслідком уповільнення обсягів виробництва підприємствами машинобудівного комплексу та легкої промисловості.

Визначальною галуззю промислового комплексу міста є обробна промисловість, зокрема, машинобудування, металургія та харчова промисловість. Питома вага

продукції машинобудування у загальному обсязі реалізованої промислової продукції склала у 2006 році 31,0%. Підприємствами машинобудування у 2006 році було реалізовано продукції на 1,9% менше, ніж у 2005 році, що пов'язано із скороченням обсягів виробництва окремими підприємствами галузі – АТ завод «Екватор» та АТ «Конвеєрмаш», ТОВ «Політехпром», ТОВ «Юг-Віол», ДАХК «Чорноморський суднобудівний завод», ДП «Суднобудівний завод ім. 61 комунара» та ін. На обсяг реалізації продукції машинобудування негативно впливає скорочення попиту на обладнання і апарати для фільтрування та очищення повітря, установки для кондиціонування повітря, електричні трансформатори тощо.

Слід зазначити, що два підприємства машинобудівного комплексу ДП НВКГ «Зоря»-«Машпроект» та ВАТ «Дамен Шіпярдс Океан» є найбільшими платниками податків до бюджету міста. За підсумками 2006 року ДП НВКГ «Зоря»-«Машпроект» було сплачено до бюджету міста податків та платежів на суму 32 316,0 тис. грн. (10,0% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів). ВАТ «Дамен Шіпярдс Океан» у 2006 році було сплачено до бюджету міста податків та платежів на суму 9 331,4 тис. грн. (2,9% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів). В серпні 2006 року на базі суднобудівного заводу ВАТ «Дамен Шіпярдс Океан» норвезька компанія Aker Yards та голландська компанія Damen Shipyards Group організували спільне підприємство, яке буде виготовляти великотоннажні торговельні судна. За 2006 рік підприємство випустило продукції на 21,7% більше, ніж за 2005 рік.

Темп росту обсягів виробництва продукції у металургії склав у 2006 році 103,4%. Підприємствами металургійного комплексу у 2006 році було реалізовано продукції на 21,9% більше, ніж у 2005 році. Це стало наслідком нарощування на 3,8%, порівняно з 2005 роком, обсягу виробництва головним підприємством металургійного комплексу м. Миколаїв - ВАТ «Миколаївський глиноземний завод». ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» у 2006 році було сплачено до бюджету міста податків та платежів загальним обсягом 8 755,3 тис. грн. (2,7% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів). Доволі великий обсяг податків та платежів до бюджету міста Миколаїв у 2006 році сплатило ремонтне підприємство ТОВ Сервісний центр «Металург» – 5 015,4 тис. грн., або 1,6% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів.

Питома вага продукції харчової промисловості у загальному обсязі реалізації промислової продукції у 2006 році склала 17,7%. Порівняно з 2005 роком, обсяг реалізації продукції харчової промисловості збільшився на 22,7% та склав 927 217,8 тис. грн. Це стало наслідком нарощування, на 32,1% у 2006 році, обсягів виробництва підприємствами харчової промисловості м. Миколаєва: ТОВ «Сандора», ВАТ «Сан Інтербрю Україна», ЗАТ «Лакталіс-Миколаїв» (торговельна марка «Президент»). Серед підприємств харчової промисловості, найбільший обсяг податків та платежів до бюджету міста у 2006 році сплатили ТОВ «Сан Інтербрю Україна» – 2 359,8 тис. грн. (0,7% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів) та ЗАТ «Лакталіс-Миколаїв» – 1 831,4 тис. грн. (0,6% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів).

Провідною галуззю економіки м. Миколаєва є промисловість. Промисловий комплекс представлений близько 900 підприємствами (63,5% від загальної кількості промислових підприємств Миколаївської області), на яких зайнято майже 50,0 тис. працівників. Станом на 01.01.2007 р. обсяг реалізації промислової продукції підприємствами м. Миколаєва склав 5 253,3 млн. грн., що на 14,5% більше за обсяг реалізованої промислової продукції у 2005 році (4 586,8 млн. грн.). У розрахунку на 1 мешканця обсяг реалізованої промислової продукції в 2006 році склав 10 353,3 гривень, та на 4,9% перевищив показник по країні.

У 2006 році темп росту обсягів виробництва промислової продукції в м. Миколаєві склав 109,9%, проти 113,2% у 2005 році. Це стало наслідком уповільнення обсягів виробництва підприємствами машинобудівного комплексу та легкої промисловості.

Визначальною галуззю промислового комплексу міста є обробна промисловість, зокрема, машинобудування, металургія та харчова промисловість. Питома вага продукції машинобудування у загальному обсязі реалізованої промислової продукції склала у 2006 році 31,0%. Підприємствами машинобудування у 2006 році було реалізовано продукції на 1,9% менше, ніж у 2005 році, що пов'язано із скороченням обсягів виробництва окремими підприємствами галузі – АТ завод «Екватор» та АТ «Конвеєрмаш», ТОВ «Політехпром», ТОВ «Юг-Віол», ДАХК «Чорноморський суднобудівний завод», ДП «Суднобудівний завод ім. 61 комунара» та ін. На обсяг реалізації продукції машинобудування негативно впливає скорочення попиту на обладнання і апарати для фільтрування та очищення повітря, установки для кондиціонування повітря, електричні трансформатори тощо.

1.2.2. Транспорт

Транспорт – специфічна комунікаційна інфраструктурна галузь матеріального виробництва і сфери обслуговування, яка забезпечує потреби міського господарства і населення міста з усіх видів перевезень. Транспортна інфраструктура міста складається з зовнішнього транспорту (залізничні шляхи, автомобільні дороги, аеропорт, морські та річкові порти), магістральної вулично-дорожньої мережі та маршрутної мережі громадського транспорту.

Характеристику основних показників роботи транспортного комплексу міста протягом 2002-2006 років наведено нижче: (Таблиця 1.5)

Таблиця 1.5 Основні показники роботи транспортного комплексу міста протягом 2002-2006 років

Показники	2002 рік,	2002 рік,	2003 рік,	2003 рік,	2004 рік,	2004 рік,	2005 рік,	2005 рік,	2006,	2006,
	виконано	ріст до 2001 року	виконано	ріст до 2002 року	виконано	ріст до 2003 року	виконано	ріст до 2004 року	виконано	ріст до 2005 року
Оброблено вантажі на морських та річкових причалах, тис. тонн	12 087,2	115,8	10 655,5	88,2	14 519,4	136,3	16 697,3	115,0	19 100,2	114,4
Перевезено вантажі, тис. тонн	1 979,0	94,8	2 156,4	109,0	1 975,4	91,6	2 176,9	110,2	2 454,1	112,7
автомобільним транспортом	1 745,7	89,8	1 922,2	110,1	1 838,5	95,6	1 963,5	106,8	2 140,1	109,0
річковим транспортом	63,6	160,2	146,3	230,0	109,8	75,1	194,0	176,7	290,5	149,7
морським транспортом	169,7	169,9	87,9	51,8	9,2	10,5	19,4	210,0	23,5	121,1
Перевезено пасажирів, тис. осіб	53 596,7	169,7	56 000,0	104,5	70 779,4	126,4	86775,5	122,6	95 397,2	110
Автомобільним транспортом	52 795,1	171,3	55 216,0	104,6	69 722,0	126,3	85 897,5	123,2	94 769,5	110,3
Річковим транспортом	800,4	105,2	н/д	н/д	1 400,5	н/д	876,7	62,6	627,0	71,5
Морським транспортом	1,2	109,1	н/д	н/д	2,4	н/д	1,3	53,8	0,7	53,8

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Як видно з наведених даних, обсяг оброблених вантажів на морських та річкових причалах міста у 2006 році збільшився, порівняно з 2005 роком, на 14,4% до 19 100,2 тис. тонн вантажів. Це було спричинено збільшенням обсягу оброблених вантажів такими підприємствами як АТ «Дамен Шіпярдс Океан», АТ «Ніка-Тера», ТОВ СК «Агроконтракт», державне підприємство Миколаївський річпорт АСК «Укррічфлот», Миколаївський морський торговельний порт. В той же час, обробку вантажів було зменшено на СМП «Октябрськ» та ТОВ СГП «Нібулон».

Серед оброблених вантажів переважали експортні та імпорتنі, які склали відповідно, 42,4% та 32,2% загального обсягу. Питома вага транзитних вантажів становила у 2006 році 23,4%, внутрішнього сполучення - 2,0%.

Протягом 2006 року було оброблено 2 512 суден, що на 11,6% більше, ніж у 2005 році. На морських причалах кількість всіх оброблених суден збільшилася на 4,7%, на річкових – на 52,1%

За 2006 рік автомобільним та водним транспортом міста було перевезено 2 454,1 тис. тонн вантажів, що на 12,7% більше, ніж у 2005 році, при цьому автомобільним транспортом було перевезено на 9,0% вантажів більше, ніж у попередньому році, річковим транспортом – на 49,7% а морським транспортом – на 21,1%. Слід зазначити, що перевезення вантажів водним транспортом

здійснювалось лише у внутрішньому сполученні. Його обсяг у 2006 році склав 314 тис. тонн. Обсяг вантажообороту склав 340,6 млн. тонно-кілометрів, що на 31,2% більше, ніж у 2005 році.

Кількість замовлень на перевезення вантажів водним транспортом у 2006 році, порівняно з 2005 роком зросла, що в свою чергу призвело до збільшення обсягу перевезень за аналізований рік майже наполовину. В той же час, отримання замовлень на перевезення на меншу відстань (середня відстань у річковому транспорті скоротилася вповоловину) спричинило зменшення загального обсягу вантажообороту на 23,9%. У номенклатурі перевезених вантажів переважали будівельні матеріали (66,7% загального обсягу) та руда (19,2%).

У 2006 році автомобільним та водним транспортом міста було перевезено 95 297,2 тис. пасажирів, що на 10% більше, ніж у попередньому році. При цьому відбулося зменшення пасажирообороту на 14,2%, який склав на кінець аналізованого періоду 1 021,9 млн. пас. км.

Слід зазначити, що послугами автомобільного транспорту скористалися 94 769,5 тис. осіб, що на 10,3% більше ніж у 2005 році, переважно за рахунок збільшення перевезень фізичними особами-підприємцями (за 2006 рік зросли на 12,5%). При цьому, обсяг пасажирів, перевезених підприємствами, які займаються автотранспортними перевезеннями, порівняно з 2005 роком, зменшився на 13,1% і склав 6,3 млн. осіб. За рахунок цього його питома вага в загальному обсязі пасажирських автомобільних перевезень скоротилася на 1,8 в. п. і становила 6,6%.

Впродовж 2006 року, водним транспортом було перевезено 627,7 тис. пасажирів, пасажирооборот склав 1 455,1 тис. пас./км, що на 28,5% та 41% відповідно менше, ніж у 2005 році.

Протягом 2006 року робота транспортно-го комплексу міста характеризується подальшим збільшенням обсягу перевезених вантажів усіма видами транспорту та зменшенням обсягу перевезення пасажирів, що перевозяться морським та річковим транспортом. Зазначені структурні зміни свідчать про зменшення рухомого складу водного транспорту та переорієнтацію морського та річкового транспортно-го господарства міста зі здійснення самостійних перевезень вантажу та пасажирів на, переважно, оброблення вантажів.

За 2006 рік автомобільним та водним транспортом міста було перевезено 2 454,1 тис. тонн вантажів, що на 12,7% більше, ніж у 2005 році, при цьому автомобільним транспортом було перевезено на 9,0% вантажів більше, ніж у попередньому році, річковим транспортом – на 49,7% а морським транспортом – на 21,1%. Слід зазначити, що перевезення вантажів водним транспортом здійснювалось лише у внутрішньому сполученні. Його обсяг у 2006 році склав 314 тис. тонн.

У 2006 році автомобільним та водним транспортом міста було перевезено 95 297,2 тис. пасажирів, що на 10% більше, ніж у попередньому році. При цьому відбулося зменшення пасажирообороту на 14,2%, який склав на кінець аналізованого періоду 1 021,9 млн. пас. км.

1.3. Інвестиційна активність та зовнішньоекономічна діяльність

1.3.1. Інвестиції в основний капітал

Протягом 2006 року у місті було освоєно 1 675 042 тис. грн. інвестицій в основний капітал, що на 20,9% більше, ніж у 2005 році. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал в 2006 році перевищив середній показник по країні на 22,9% та склав 3 301,1 гривень.

Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування характеризується такими даними: (Таблиця 1.6)

Таблиця 1.6 Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування за 2004-2006 роки

Джерела фінансування	2004 рік		2005 рік		2006 рік	
	Питома вага, %	Питома вага, %	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Питома вага, %	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Питома вага, %
кошти держбюджету	28,5	11,9	87 770,0	5,2	87 770,0	5,2
кошти місцевого бюджету	н/д	0,5	33 650,0	2,0	33 650,0	2,0
власні кошти підприємств	н/д	74,4	1 305 582,0	78,0	1 305 582,0	78,0
кредити банків та інші позики	н/д	8,7	177 444,0	10,6	177 444,0	10,6
кошти іноземних інвесторів	н/д	1,7	17 315,0	1,0	17 315,0	1,0
кошти вітчизняних інвесторів	н/д	0,0	1 932,0	0,0	1 932,0	0,0
інші джерела, у тому числі кошти населення	н/д	2,8	51 349,0	3,2	51 349,0	3,2

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Як і в попередніх періодах, у 2006 році основним джерелом інвестицій в основний капітал були власні кошти підприємств. Їх питома вага протягом аналізованого періоду зросла на 3,6 в. п. і на кінець 2006 року склала 78,0%. Це пов'язано, передусім, із зменшенням питомої ваги коштів Державного бюджету у структурі загального обсягу освоєних інвестицій в основний капітал на 6,7 в. п., та за рахунок активізації інвестиційної діяльності промисловими підприємствами міста. Так, протягом 2006 року в ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» надійшло 58,1 млн. дол. інвестицій в основний капітал, що в 1,5 рази більше, ніж за 2005 рік. Дані інвестиції були спрямовані в модернізацію виробництва, що дозволить збільшити потужність заводу до 1,7 млн. тонн глинозему на рік. ВАТ «Сан Інтербрю Україна», було освоєно 7 млн. євро інвестицій в реконструкцію та модернізацію виробничих потужностей підприємства.

Заслуговує на увагу збільшення питомої ваги на 1,9 в. п. інвестицій в основний капітал, освоєних за рахунок кредитів банків та інших позик, що свідчить про активізацію ринку позичкового капіталу у місті. Але при цьому відбувається зниження питомої ваги коштів іноземних інвесторів з 1,7% у 2005 р. до 1,0% у 2006 р.

Технологічна структура інвестицій в основний капітал характеризується такими даними: (Таблиця 1.7)

Таблиця 1.7 Технологічна структура інвестицій в основний капітал за 2006 рік

	Одиниця виміру	Освоєно інвестицій в основний капітал (капітальних вкладень) у фактичних цінах	Питома вага у %
Всього	тис. грн.	1 675 042	100,00
у т.ч. за видами основних засобів			
житлові будівлі	тис. грн.	91 676	5,47
будівлі та споруди (крім житлових)	тис. грн.	935 306	55,84
машини, обладнання, інструмент, інвентар	тис. грн.	547 143	32,66
транспортні засоби	тис. грн.	100 348	5,99
інше	тис. грн.	569	0,03

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Найбільшу питому вагу (55,84%) загального обсягу інвестицій в основний капітал займають будівлі та споруди, що свідчить про активізацію будівництва в місті. Питома вага машин, обладнання, інструменту та інвентарю складає 32,66%. Незначна питома вага у структурі інвестицій в основний капітал припадає на транспортні засоби (5,99%) та житлові будівлі (5,47%).

Протягом 2006 року у місті було освоєно 1 675 042 тис. грн. інвестицій в основний капітал, що на 20,9% більше ніж у 2005 році. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал в 2006 році перевищив середній показник по країні на 22,9% та склав 3 301,1 гривень. Основним джерелом капітальних вкладень в основний капітал залишаються власні кошти підприємств.

1.3.2. Житлове будівництво

Обсяги та темпи росту введеного в експлуатацію житла в м. Миколаєві у 2004-2006 роках характеризується такими даними: (Таблиця 1.8)

Таблиця 1.8 Обсяги та темпи росту введеного в експлуатацію житла в м. Миколаєві в 2004-2006 роках

Показники	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Введення в експлуатацію житлових будинків, тис. кв. м загальної площі	64,1	67,0	55,9
Темпи росту введення в експлуатацію житла, % до попереднього періоду	99,8	104,5	83,4
Введення житла на 1 000 осіб наявного населення, кв. м загальної площі	125,9	131,8	110,2

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Протягом 2006 року за рахунок усіх джерел фінансування в м. Миколаїв було введено в експлуатацію 55 925,30 кв. м загальної площі житла, що на 11 068,7 кв. м, або на 16,5% менше, ніж у 2005 році. При цьому, в загальній площі введеного в експлуатацію житла, найбільша питома вага, а саме 91,0%, припадає на багатоповерхові житлові будинки (50 812,00 кв. м), інша частина припадає на індивідуальні житлові будинки (5 113,30 кв. м). У розрахунку на 1 000 осіб наявного населення станом на 01.01.2007 р. обсяг введеного в експлуатацію житла складає 110,2 кв. м, що на 40,4% нижче за відповідний показник по країні.

Протягом 2006 року за рахунок усіх джерел фінансування в м. Миколаїв було введено в експлуатацію 55 925,30 кв. м загальної площі житла, що на 11 068,7 кв. м, або на 16,5% менше, ніж у 2005 році. У розрахунку на 1 000 осіб наявного населення станом на 01.01.2007 р. обсяг введеного в експлуатацію житла складає 110,2 кв. м, що на 40,4% нижче за відповідний показник по країні.

1.3.3. Іноземні інвестиції

Обсяги та темпи росту надходження прямих іноземних інвестицій в економіку м. Миколаєва в 2004-2006 роках характеризуються такими даними: (Таблиця 1.9)

Таблиця 1.9 Обсяги та темпи росту надходження прямих іноземних інвестицій в економіку м. Миколаєва в 2004-2006 роках

Показники	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Обсяг прямих іноземних інвестицій, млн. доларів США	68,1	68,8	88,0
Темпи росту обсягу прямих іноземних інвестицій, % до попереднього періоду	42,3	101,0	127,9

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Станом на 01.01.2007 р., обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста Миколаєва склав 88,0 млн. дол. США, що на 19,2 млн. дол., або на 30% більше, ніж станом на 01.01.2006 р. У розрахунку на 1 мешканця обсяг прямих іноземних інвестицій, станом на 01.01.2007 року складає 173,4 долари США, що у 2,6 рази нижче за середній показник по країні. Слід відзначити, що прямі іноземні інвестиції в м. Миколаїв надійшли з 36 країн світу і найбільші їх обсяги припадають на Канаду – 27,1 млн. дол. США, Кіпр - 22,9 млн. дол. США, Віргінські острови (Британські) – 8,5 млн. дол. США, Нідерланди – 5,9 млн. дол. США. За

формами надходжень переважали грошові внески – 94,2% від обсягу надходжень, решту складало рухоме і нерухоме майно.

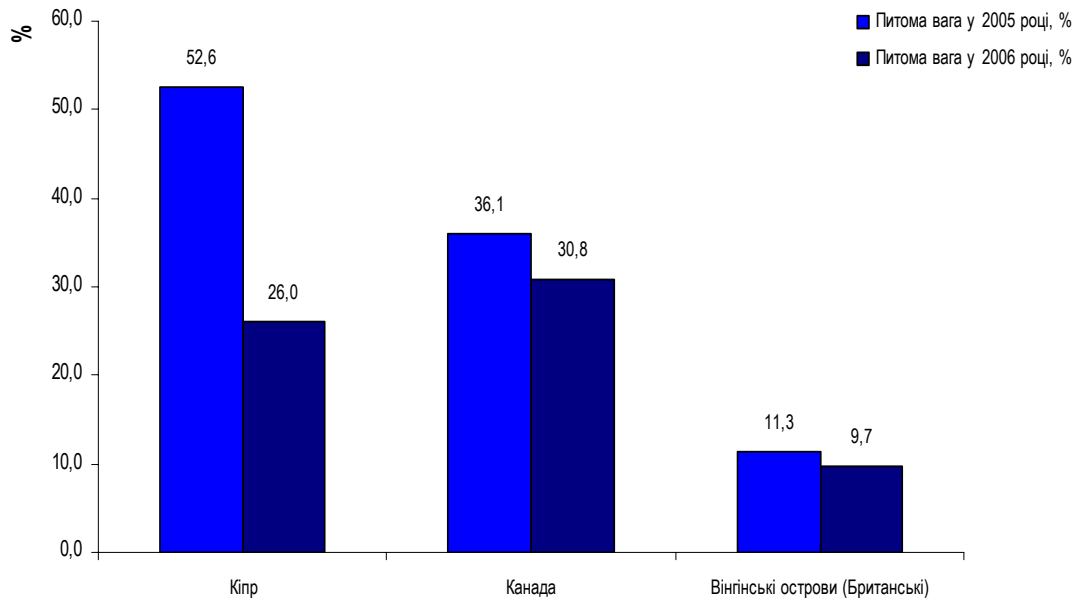
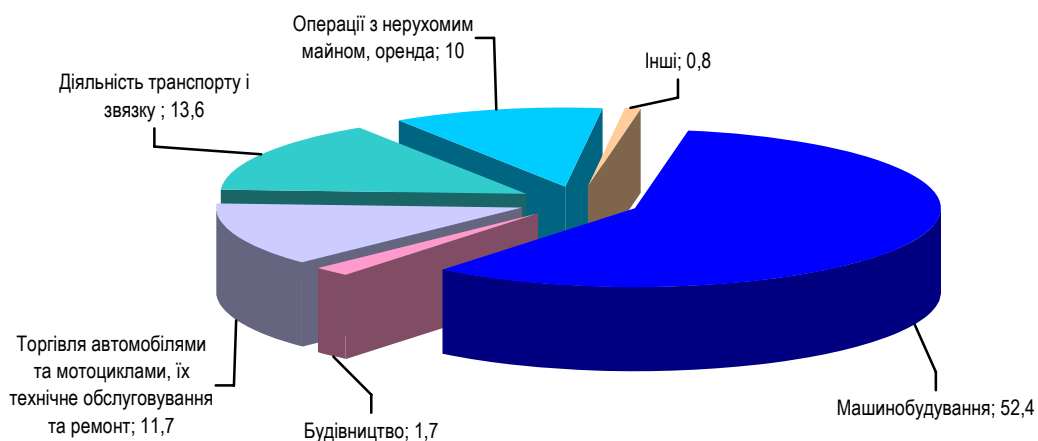

Рисунок 1.1 Географічна структура іноземних інвестицій в економіку м. Миколаєва у 2005-2006 рр.

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

У 2006 році в географічній структурі прямих іноземних інвестицій м. Миколаєва відбулися зміни. Зокрема, за рахунок того, що 16,7 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, залучених у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів з Кіпру було вилучено, питома вага вказаної країни у географічній структурі залучених прямих іноземних інвестицій у 2006 році зменшилася на 26,6%. Структура прямих інвестицій з Канади та Віргінських островів (Британські) протягом 2006 року не зазнала змін. Майже всі інвестиції з Канади і надалі спрямовуються в машинобудування (виробництво машин, електронного та транспортного устаткування), а з Віргінських островів – у торгівлю, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів побутового вжитку, а також в операції з нерухомим майном та орендою.

Малюнок 1.2 Прямі іноземні інвестиції в м. Миколаїв за видами економічної діяльності станом на 01.01.2007 року

Як видно з наведених даних, найбільший обсяг прямих іноземних інвестицій було залучено в галузь машинобудування – 52,4% загального обсягу інвестицій, що зумовлюється тим, що одні з найбільших підприємств з іноземними інвестиціями як ДП «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря»-«Машпроект» та ВАТ «Дамен Шіпярдс Океан» проводять свою діяльність в галузі машинобудування. Привабливими для іноземних інвесторів сферами вкладення коштів є діяльність транспорту та зв'язку (13,6%), торгівля автомобілями та мотоциклами, їх технічне обслуговування та ремонт (11,7%), операції з нерухомим майном, оренда (10%).

Станом на 01.01.2007 р., обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста Миколаєва склав 88,0 млн. дол. США, що на 19,2 млн. дол., або на 30% більше, ніж станом на 01.01.2006 р. У розрахунку на 1 мешканця обсяг прямих іноземних інвестицій, станом на 01.01.2007 р. складає 173,4 долари США, що у 2,6 рази нижче за середній показник по країні.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій надійшли з: Канади – 27,1 млн. дол. США (30,8% до загального обсягу), Кіпру – 22,9 млн. дол. США (26%), Британських Віргінських Островів – 8,5 млн. дол. США (9,7%), Нідерландів – 5,9 млн. дол. США (6,7%). При цьому, найбільш інвестиційно привабливі такі галузі: машинобудування, транспортні послуги, оптова та роздрібна торгівля.

1.3.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

Основою зовнішньої торгівлі м. Миколаїв є торгівля товарами. Зміни обсягів та структури зовнішньоторговельного товарообороту протягом 2004-2006 років характеризуються такими даними: (Таблиця 1.10)

Таблиця 1.10 Зміни структури зовнішньоторговельного товарообороту в 2004-2006 роках

Показники	2004 р.	2005 р.	2006 рік	Темп зростання у 2006 р. до 2005 р., %
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	833,3	1 182,0	1 325,3	112,1
Експорт товарів, млн. дол. США	585,7	798,3	966,4	121,1
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	70,3	67,5	72,9	108,0
Імпорт товарів, млн. дол. США	247,6	383,7	358,9	93,5
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	29,7	32,5	27,1	83,4
Сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, млн. дол. США	338,1	414,6	607,5	146,5
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	2,4	2,1	2,7	129,4

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств та організацій м. Миколаєва у 2006 році збільшився на 12,1% до 1 325,3 млн. дол. США. Збільшення обсягу експорту, на 21,1%, порівняно з 2005 роком, пояснюється нарощуванням поставок чорних металів, продукції суднобудування, неорганічної хімії. При цьому, зменшення обсягу імпорту, на 6,5%, порівняно з 2005 роком, було спричинено скороченням поставок руди, машин та механізмів.

У розрахунку на одного мешканця обсяг зовнішньоторговельного товарообороту складає 2 611,9 доларів США, що на 46,1% перевищує середній рівень по країні. Показник позитивного сальдо зовнішньоторговельного товарообороту підприємств та організацій м. Миколаєва збільшився, порівняно з 2005 роком, на 46,5% та склав у 2006 році 607,5 млн. дол. США. Коефіцієнт покриття імпорту експортом товарів складає 2,7 од. Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту складає 72,9%, а питома вага імпорту – 27,1%.

У товарній структурі експорту в 2006 році значних змін не відбулося. Найбільшу питому вагу займають: продукція неорганічної хімії (32,4%), механічне обладнання та пристрої (17,4%), зернові культури (16%), плавучі засоби (12,8%) та чорні метали (11,9%).

Слід зазначити, що найбільший обсяг товарів (42,2%) було експортовано в Російську Федерацію. Також екпортувалися товари до таких країн як Нідерланди (7,6%), Італії (3,8%), Саудівської Аравії (3,7%), Індії (3,4%). (Рис.1.3)

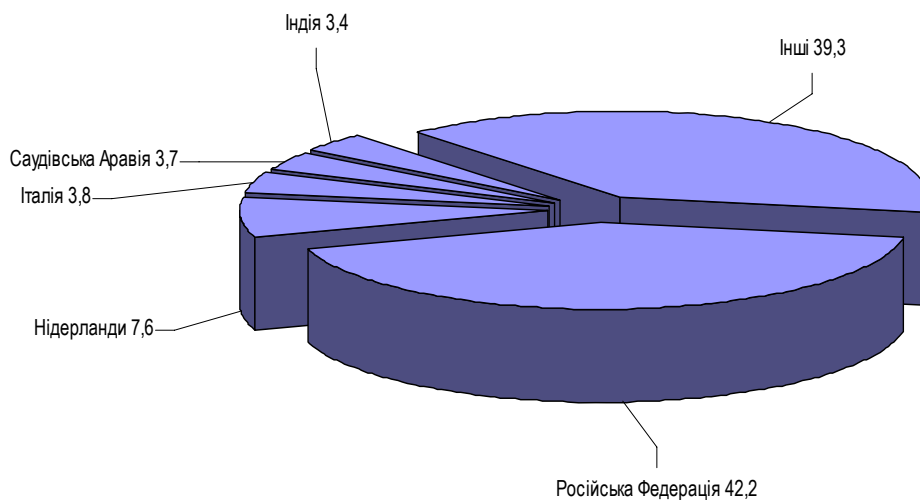
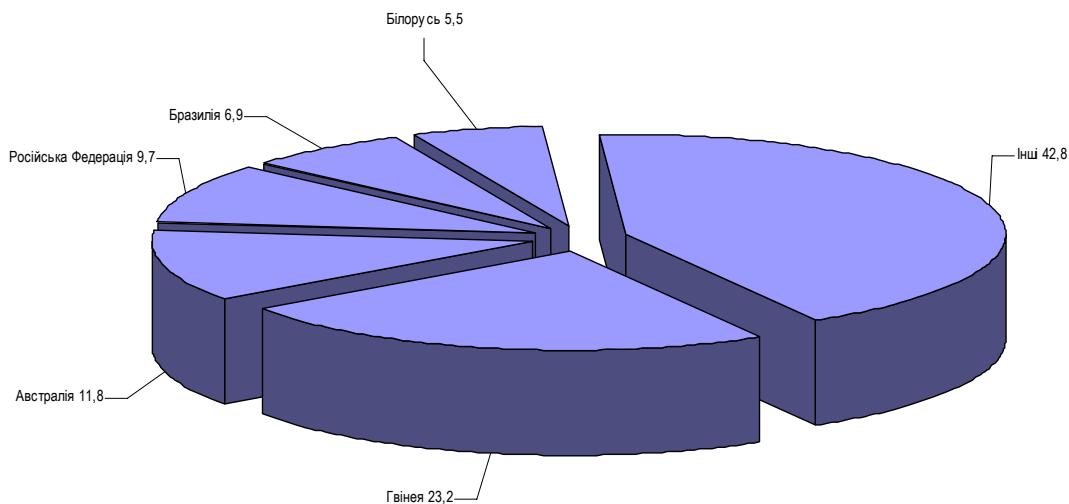

Рисунок 1.3 Географічна структура експорту товарів м. Миколаєва в 2006 році

У товарній структурі імпорту відбулися незначні зміни, а саме зменшилася питома вага імпорту руди, шлаків та золи з 49,1% у 2005 році до 45,3%. – у 2006 році. Також зменшилася питома вага механічного обладнання та пристроїв з 17,9% до 13,7%.

Малюнок 1.4 Географічна структура імпорту товарів в м. Миколаїв у 2006 році

Слід зазначити, що найбільшу кількість товарів протягом 2006 року було імпортовано з Гвінеї (23,2%), Австралії (11,8%) та Російської Федерації (9,7%).

Основні показники зовнішньої торгівлі послугами наведено нижче: (Таблиця 1.11)

Таблиця 1.11 Зміни структури зовнішньої торгівлі послугами в 2004-2006 роках

Показники	2004 р.	2005 р.	2006 рік	Темп зростання у 2006 р. до 2005 р., %
Зовнішньоторговельний оборот послуг, млн. дол. США	118,5	146,4	126,8	86,6
Експорт послуг, млн. дол. США	81,8	110,3	97,5	88,4
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послуг, %	69,0	75,3	76,9	102,1
Імпорт послуг, млн. дол. США	36,7	36,1	29,3	81,2
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послуг, %	31,0	24,7	23,1	93,7
Сальдо зовнішньоторговельного обороту послуг, млн. дол. США	45,1	74,2	68,2	91,9
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	2,2	3,1	3,3	108,9

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Протягом 2006 року відбулося скорочення обсягу експорту послуг на 12,8 млн. дол. США, або на 11,6%. Обсяг експорту послуг зменшився за рахунок скорочення експорту послуг, пов'язаних з дослідженнями та розробками, з охороною здоров'я, наданих юридичним особам та транспортних послуг. У структурі експорту послуг найбільшу питому вагу займають послуги транспорту та зв'язку (68,4%), послуги у виробництві машин та устаткування (18,3%) та послуги в операціях з нерухомістю, здаванні під найом та інші послуги юридичним особам (6,7 %). За географічною структурою, 22,4% обсягу експорту послуг припадає на Російську Федерацію, 13,6% – на Кіпр. Незначна частина послуг надається підприємствам таких країн, як Панама (8,3%), США (4,5%), Туреччина (4,4%), Білорусь (2,7%) та ін.

У 2006 році обсяг імпорту послуг склав 29,3 млн. дол. США, що на 18,8% менше, ніж у 2005 році. Імпорт послуг зменшився, переважно за рахунок скорочення імпорту послуг водного транспорту, послуг, пов'язаних з оптовою торгівлею (на 9,9% менше, ніж у 2005 році, послуг, наданих юридичним особам. При цьому, імпорт послуг у виробництві машин та устаткування зріс із 16,4% до 20,3%. Послуги, пов'язані з будівництвом складають 17,9% від загального обсягу імпорту послуг, послуги готелів та ресторанів – 10,1%, послуги в операціях з нерухомістю, здаванні у найм та інші послуги юридичним особам – 8,2%. У географічній структурі імпорту послуг найбільша питома вага припадає на країни Європи (64,1%).

Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами склало 68,2 млн. дол. США, що на 8,8% менше, ніж у 2005 році.

Протягом 2006 років у м. Миколаїв спостерігається стале зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту та збільшення сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, внаслідок перевищення темпів росту обсягу експорту над темпами росту обсягів імпорту товарів. Слід зазначити, що обсяг зовнішньоторговельного товарообороту м. Миколаєва у 2006 році збільшився на 12,1%, до 1 325,3 млн. дол. США. У розрахунку на одного мешканця обсяг зовнішньоторговельного товарообороту складає 2 611,9 доларів США, що на 46,1% перевищує середній рівень по країні.

Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту складає 72,9%, у структурі якої переважають продукція неорганічної хімії та механічне обладнання та пристрої. Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту складає 27,1%, у структурі якої переважають руди, шлаки та зола.

Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами склало 68,2 млн. дол. США, що на 8,8% менше ніж у 2005 році. Зовнішня торгівля послугами м. Миколаєва характеризується значним (більше ніж у 3 рази) перевищенням обсягу експорту над обсягом імпорту. У структурі експорту послуг переважають послуги транспорту та зв'язку, що зумовлено наявністю розвинутої транспортної інфраструктури, у тому числі одного річкового та 3-х морських портів, навігація на яких здійснюється цілий рік. У структурі імпорту послуг переважають послуги, пов'язані з оптовою та роздрібною торгівлею, послуги, пов'язані з виробництвом машин та устаткування.

1.4. Невиробничий сектор

1.4.1. Торгівля і громадське харчування

Головним показником, який характеризує стан торговельної мережі і сфери громадського харчування міста Миколаєва є обсяг роздрібного товарообороту. Постійне збільшення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообігу торговельної мережі протягом 2006 року.

Динаміку основних показників, які характеризують сферу роздрібного товарообігу, наведено нижче: (Таблиця 1.12)

Таблиця 1.12. Роздрібний товарообіг у м. Миколаїв за 2004-2006 роки

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Роздрібний товарообіг підприємств, млн. грн.	936,5	1 242,4	1 958,2
Темпи росту роздрібного товарообігу до попереднього року, %	140,8	132,7	157,6
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця, гривень	1 839,0	2 442,0	3 856
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в середньому по Україні, гривень	1 390,4	1 958,3	2 651,2

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Загальний обсяг роздрібного товарообігу підприємств, включаючи ресторанне господарство, у 2006 році становив 1 958,2 млн. грн., що на 57,6% більше, ніж у 2005 році. Суттєве зростання обсягів роздрібного товарообороту пов'язано, головним чином, з відкриттям у м. Миколаєві нових супермаркетів (найбільші з них – ТОВ «Шпиль», гіпермаркет філія «Магазин №4», будинок торгівлі МФ ТОВ «Терра-центр», МФ ТОВ «Технополіс - 1»), а також розширенням мережі ТОВ «АТБ-Маркет», ТОВ «ВК-Миколаїв», ПП «Фаворит-Миколаїв», ТОВ «Енергопром» та ін.

Показники розподілу роздрібного товарообороту наведено нижче: (Таблиця 1.13)

Таблиця 1.13 Розподіл роздрібного товарообороту, тис. грн.

Показник	2005 рік	Питома вага, %	2006 рік	Питома вага, %
Роздрібний товарообіг, всього млн. грн. в т.ч.:	1 242,4	100,0%	1 958,2	100,00%
роздрібна торгівля торгової мережі	1 170,7	94,2%	1 877,3	95,9%
ресторанне господарство	71,6	5,8%	80,9	4,1%
Продаж продовольчих товарів	464,8	37,4%	652,4	33,3%
Продаж непродовольчих товарів	777,6	62,6%	1 305,8	66,7%

Товарооборот ресторанного господарства у 2006 році склав 80,9 млн. грн. у порівнянних цінах, що на 12,9% більше, ніж у минулому році. Обсяг роздрібного товарообороту на 1 особу за 2006 рік склав 3 859,3 грн., проти 2 442 грн. у 2005 році, що на 45,6% вище за середній показник по країні.

Станом на 01.01.2007 р. мережа підприємств роздрібною торгівлі в м. Миколаєві налічувала 872 об'єктів, у тому числі 596 магазинів торговою площею 112,6 тис. кв. м та 276 кіосків.

Постійне збільшення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообігу торговельної мережі протягом 2006 року. Загальний обсяг роздрібного товарообігу підприємств, включаючи ресторанне господарство, у 2006 році становив 1 958,2 млн. грн., що на 57,6% більше ніж у 2005 році. Обсяг роздрібного товарообороту на 1 особу за 2006 рік склав 3 859,3 грн. проти 2 442 грн. у 2005 році, що на 45,6% вище за середній показник по країні.

1.4.2. Житлове та комунальне господарство міста

Утримання, обслуговування, поточний та капітальний ремонт житлового фонду Миколаївської міської ради відносяться до сфери компетенції Управління житлово-комунального господарства.

У IV кв. 2006 року ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків та прибудинкових територій становив: по будинках з ліфтами 115,9%, без ліфтів – 77,3%, а в 2006 році в цілому – 102,7% та 72,7% відповідно. З метою вирішення питання забезпечення беззбиткового функціонування житлово-комунального господарства в 2006 році два рази переглядалися тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та при будинкових територій. Перший раз – 01.10.2006 р., другий – 10.11.2006 р.

Основним підприємством, що здійснює централізоване теплопостачання та забезпечення мешканців міста гарячою водою залишаються ВАТ “Миколаївська ТЕЦ” та обласне теплоенергетичне підприємство „Миколаївоблтеплоенерго”, низка

відомчих котелень, а також індивідуальні і прибудинкові теплогенеруючі установки. Тарифи на послуги з тепlopостачання та гарячого водopостачання протягом 2006 року зросли у 2 рази. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з тепlopостачання у 4 кв. 2006 року склав 125-130%, а в 2006 році в цілому - 93-101%.

Система постачання тепла в м. Миколаєві внаслідок зносу основних фондів підприємств тепlopостачання продовжує характеризуватися значними енерговитратами та потребує капітальних вкладень на модернізацію енергетичних систем.

Водопостачання забезпечує міське комунальне підприємство "Миколаївводоканал". Тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення протягом 2006 року зросли у 1,5 рази і на кінець року склали 1,17 грн/куб. м. У 2006 році ступінь покриття тарифами собівартості послуг з водопостачання для населення складав 62,5%, з водовідведення – 50,9%, що не забезпечує беззбиткового функціонування зазначеного підприємства.

Динаміку рівня заборгованості населення за житлово-комунальні послуги наведено нижче: (Таблиця 1.14)

Таблиця 1.14 Динаміка рівня заборгованості населення м. Миколаєва за житлово-комунальні послуги в 2004-2006 роках, тис. гривень

Назва послуг	на 01.01.2005 р.	на 01.01.2006 р.	на 01.01.2007 Р.	Темп росту 2006 р. до 2005 р.,%
тепlopостачання та підігрів води	42 148,0	37 656,0	44 282,5	117,6
газopостачання	4 463,0	4 045,0	20 900,3	516,7
електропостачання	14 056,0	15 525,0	18 419,6	118,6
водopостачання та водовідведення	21 629,0	16 021,0	15 656,9	97,7
квартирна плата	11 878,0	14 290,8	21 100,5	147,6
Усього	94 174,0	87 537,8	101 940,2	116,4

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Протягом 2006 року заборгованість населення за житлово-комунальні послуги зросла майже на 16,4% - до 101 940,2 тис. гривень. Збільшення обсягу заборгованості відбулося за усіма видами житлово-комунальних послуг, окрім водопостачання та водовідведення.

Основними проблемами, пов'язаними з утриманням житлового фонду м. Миколаєва є: велика питома вага будинків, що потребують невідкладного ремонту, а також таких, що перебувають у ветхому й аварійному стані, а також необхідність беззбиткового функціонування житлово-комунального господарства шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодовуватимуть витрати не тільки з надання комунальних послуг, але й пов'язані з утриманням будинків, споруд та прибудинкових територій. У IV кв. 2006 року ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків та прибудинкових територій становив: по будинках з ліфтами 115,9%, без ліфтів – 77,3%, а в 2006 році в цілому – 102,7 – 72,7%. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з теплопостачання у 4 кв. 2006 року склав 125-130%, а в 2006 році в цілому – 93-101%. У 2006 році ступінь покриття тарифами собівартості послуг з водопостачання для населення складав 62,5%, з водовідведення – 50,9%, що не забезпечує беззбиткового функціонування зазначеного підприємства.

З метою вирішення зазначеного питання, у 2006 році Миколаївська міська рада встановила нові тарифи на послуги з теплопостачання, водопостачання та водовідведення та на утримання житла. Тарифи на послуги з теплопостачання та гарячого водопостачання протягом 2006 року зросли у 2 рази. Тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення протягом 2006 року зросли у 1,5 рази і на кінець року склали 1,17 грн. куб. м. З метою вирішення питання забезпечення беззбиткового функціонування житлово-комунального господарства в 2006 році два рази переглядалися тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та при будинкових територій. Перший раз – 01.10.2006 р., другий – 10.11.2006 р.

2. НЕРУХОМЕ МАЙНО МІСТА

2.1. *Нерухоме майно, що перебуває в комунальній власності*

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення місцевого бюджету, місто щорічно виставляє на приватизацію майно, яке перебуває в комунальній власності.

За 2006 рік було приватизовано 106 об'єктів комунальної власності загальною площею 13,9 тис. кв. м. При цьому, обсяг надходжень до бюджету м. Миколаєва від приватизації майна перевищив аналогічний показник 2005 року на 58,3% і склав 10 010,0 тис. грн. У 2006 році, шляхом проведення аукціону було продано один об'єкт – нежитлове приміщення 1 поверху площею 73 кв. м за 245,6 тис. грн.

Станом на 01.01.2007 р., у м. Миколаєві укладено 993 договори на оренду об'єктів комунальної власності, загальною площею 142,5 тис. кв. м. При цьому, станом на 01.01.07 р. в оренді знаходиться 981 об'єкт комунальної власності загальною площею 119,6 тис. кв. м. Річний обсяг надходжень до бюджету міста від оренди майна становить 4 879,6 тис. грн., що на 110,7% більше, ніж у 2005 році.

У 2006 році найбільший рівень середньомісячної заробітної плати мав місце на таких комунальних підприємствах м. Миколаєва як: «Миколаївське міжміське бюро технічної інвентаризації» (1800,0 грн.), «Госпрозрахункове проектно-виробниче архітектурно-планувальне бюро» (1400,0 грн.), «Теплоенергосервіс» (1247,0 грн.), «Обрій-ДКП» (1210,0 грн.), «Миколаївкомунтранс» (1178,0 грн.). При цьому, у 2006 році найбільша кількість працюючих була зайнята на таких комунальних підприємствах м. Миколаєва як: «Миколаївводоканал» (1228 чол.), ММР «Миколаївелектротранс» (987 чол.). Слід зазначити, що майже всі комунальні господарства міста мають негативний фінансовий результат. Найбільші обсяги збитку в 2006 році отримали КП ММР «Миколаївелектротранс» (-2 238,4 тис. грн.) та МКП «Миколаївводоканал» (-2 190,0 тис. грн.)

За період з 2002 по 2006 роки обсяг надходжень від відчуження майна майже постійно зростає:

- 2002 р. – 3 095,2 тис. гривень (приватизовано 61 об'єкт);
- 2003 р. – 3 328,0 тис. гривень (приватизовано 84 об'єкти);
- 2004 р. - 6 804,5 тис. гривень (приватизовано 93 об'єкти);
- 2005 р. – 6 323,9 тис. гривень.
- 2006 р. – 10 010,0 тис. гривень

Бюджетом м. Миколаїв на 2007 рік доходи від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, заплановані в сумі 3 800,0 тис. гривень, тобто на 62,0% нижче за обсяг надходжень минулого року.

2.2. Земельні ресурси

Надходження від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення до міського бюджету в 2002-2006 роках склали:

- 2002 р. - 1 771,7 тис. гривень;
- 2003 р. – 2 353,1 тис. гривень;
- 2004 р. – 4 108,5 тис. гривень;
- 2005 р. – 12 278,9 тис. гривень.
- 2006 р. – 7 761,5 тис. гривень.

Таблиця 2.1 Площа проданих земель, в тому числі площа землі, яка була реалізована через земельні аукціони протягом 2006р, кількість укладених договорів купівлі-продажу

Рік	Кількість договорів купівлі-продажу	Площа земельних ділянок, що були приватизовані, га	Загальна вартість продажу, тис. грн.
2005 рік	33	138,5	9 613,09
2006 рік	34	40,7	8 285,11
Всього	67	179,2	17 898,20

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Кількість договорів купівлі-продажу землі протягом 2006 року майже не змінилася і складає 34 договори, порівняно з 33 у 2005 році. Площа проданих земельних ділянок, що були приватизовані зменшилася на 97,8 га або на 70,6%.

Таблиця 2.2 Площа земель, що перебуває в оренді, кількість укладених договорів оренди станом на 01.01.07

Рік	Кількість договорів оренди	Площа земельних ділянок, що перебувають в оренді, га	Річний обсяг надходжень від оренди, тис. грн.
2005 рік	2 977	862,0	11 879,00
2006 рік	3 489	1 033,1	15 455,21
Всього	6 466	1 895,1	27 334,21

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Річний обсяг надходжень від оренди землі склав 15 455,21 тис. грн., що на 3 576,21 тис. грн., або на 30,0% більше, ніж минулого року. Кількість укладених договорів зросла на 17,0%. Площа земельних ділянок, що перебувають в оренді зросла на 171,1 га, або на 19,8%. Зміни орендних ставок протягом 2006 року не було.

У 2006 року до бюджету розвитку міста надійшло 7 761,5 тис. гривень надходжень від продажу землі. Річний план за надходженнями від продажу землі було перевиконано на 14,9%.

3. БЮДЖЕТ МІСТА

3.1. Агрегований бюджет м. Миколаїв протягом 2002-2006 років

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Миколаєва, бюджет було представлено у форматі бюджетного балансу в таблиці (Таблиця 3.1). Агрегований бюджет міста Миколаєва з розбивкою на загальний та спеціальний фонди представлено у Додатку до рейтингового звіту №1.

Таблиця 3.1 Бюджет м. Миколаїв протягом 2002-2006 років, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Податкові надходження	181 622,1	214 596,3	182 127,4	217 395,8	275 589,0
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	17 105,7	14 997,9	16 105,0	21 468,9	29 485,7
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	39 506,6	62 926,6	85 764,3	97 740,4	160 638,4
Операційні надходження всього	238 234,4	292 520,8	283 996,7	336 605,1	465 713,1
Поточні видатки	114 728,5	137 954,8	155 903,1	235 994,6	297 917,0
Субсидії та поточні трансферти	98 953,0	129 653,3	120 193,3	91 427,8	149 740,4
Операційні видатки всього	213 681,5	267 608,1	276 096,4	327 422,4	447 657,4
Операційний баланс	24 552,9	24 912,7	7 900,3	9 182,7	18 055,7
Фінансовий дохід	394,7	202,8	2,8	2,4	9,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	3 004,2	1 507,5	587,7
Фінансовий баланс	394,7	202,8	-3 001,4	-1 505,1	-578,8
Поточний баланс	24 947,6	25 115,5	4 898,9	7 677,6	17 476,9
Капітальні надходження	4 874,5	5 681,3	10 913,0	18 602,8	17 771,5
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	4 576,7	6 449,8	11 285,7	3 539,4	40 735,1
Капітальні надходження всього	9 451,2	12 131,1	22 198,7	22 142,2	58 506,6
Капітальні видатки	14 694,0	20 626,5	22 471,7	21 607,2	47 671,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	9 014,5	13 328,4	16 215,4	13 083,9	13 082,1
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	1 439,8	1 404,1	7 751,0	1 520,9	4 993,9
Капітальні видатки всього	25 148,3	35 359,0	46 438,1	36 212,0	65 747,5
Капітальний баланс	-15 697,1	-23 227,9	-24 239,4	-14 069,8	-7 240,9
Баланс після капітальних видатків	9 250,5	1 887,6	-19 340,5	-6 392,2	10 236,0
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	94,0	89,0	95,1	619,3
Профіцит/дефіцит	9 250,5	1 793,6	-19 429,5	-6 487,3	9 616,7
Фінансування	-9 250,5	-1 793,6	19 429,5	6 487,3	-9 616,7
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Виходячи з наведених даних, у 2002-2006 роках місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету, сума якого протягом 2005-2006 років зростає. Слід зазначити, що у 2006 році сума операційного балансу збільшилась з 9,2 млн. гривень до 18,1 млн. гривень, що майже в 2 рази більше, ніж у 2005 році. Таке суттєве зростання відбулося переважно за рахунок збільшення обсягу

податкових надходжень до бюджету міста на 26,7% і за рахунок надходження дотації вирівнювання з Державного бюджету обсягом 39 042,9 тис. грн., яку в 2005 році місто не отримувало.

У 2006 році, як і в попередньому бюджетному періоді, бюджет міста має негативний фінансовий баланс у розмірі 578,8 тис. грн., що пов'язано із здійсненням видатків з виплати відсотків за кредитами, залученими комунальними підприємствами міста, за функцією «Обслуговування боргу» та значного скороченням обсягу фінансового доходу після переходу на казначейське обслуговування місцевих бюджетів. Слід зазначити, що протягом 2002-2003 років бюджет міста мав позитивний фінансовий баланс, внаслідок надходжень відсотків банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами на рахунках місцевого бюджету, що були відкриті в установах банків, та відсутності прямих боргових зобов'язань, що потребують видатків на їх обслуговування.

Значні обсяги поточних надходжень до бюджету м. Миколаєва у 2006 році, не тільки забезпечили позитивне сальдо поточного балансу бюджету у розмірі 17 467,9 тис. грн., порівняно з 7 677,6 тис. грн. у 2005 р., але й надали можливість спрямувати профіцит поточного балансу бюджету міста на покриття дефіциту капітального балансу.

У 2006 році бюджет міста було виконано з профіцитом у розмірі 8 703,8 тис. грн. за загальним фондом та у розмірі 912,9 тис. грн. - за спеціальним фондом.

Джерела фінансування бюджету міста Миколаєва наведено в таблиці (Таблиця 3.2). Фінансування бюджету м. Миколаїв в 2002-2006 роках з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатку 2.

Таблиця 3.2 Фінансування бюджету м. Миколаїв в 2002-2006 роках, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Фінансування	-9 250,5	-1 793,6	19 429,5	6 487,3	-9 616,7
Зміни залишків	-9 250,5	-1 790,9	15 021,6	-5 137,7	-9 608,9
залишок на початок року	7 694,2	16 944,7	18 735,6	3 714,0	8 851,7
залишок на кінець року	16 944,7	18 735,6	3 714,0	8 851,7	18 460,6
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	4 860,8	11 658,9	0,0
Одержано	0,0	0,0	17 390,0	81 598,2	0,0
Повернено	0,0	0,0	12 529,2	69 939,3	0,0
Інші розрахунки	0	-2,7	-452,9	-33,9	-7,8

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Зважаючи на значні суми надходжень податкових платежів до бюджету міста Миколаєва в 2006 році, темпи росту яких перевищують темпи зростання видаткової частини бюджету міста, сума залишків бюджетних коштів протягом аналізованого періоду збільшилася більше ніж у 2 рази.

Внаслідок накопичення значної суми залишків коштів на кінець періоду, місто Миколаїв протягом 2006 року не залучало короткострокових позичок на покриття тимчасових касових розривів.

3.2. Виконання доходної частини бюджету міста в 2002-2006 рр.

Доходи бюджету м. Миколаїв формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Доходну частину бюджету м. Миколаїв за 2002-2006 років наведено у наступній таблиці:

Таблиця 3.3 Виконання доходної частини бюджету м. Миколаїв в 2002-2006 роках, тис. грн.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Податкові надходження	181 622,1	214 596,3	182 127,4	217 395,8	275 589,0
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	73,2	70,4	59,5	60,6	52,6
Податок з доходів фізичних осіб	137 964,1	161 969,4	126 421,2	151 195,6	200 917,0
Податок на прибуток підприємств	1 031,8	2 448,8	537,8	522,7	1 681,2
Податки на власність	2 478,4	4 324,3	4 712,8	6 190,1	8 289,5
Збір за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду	0,0	0,0	0,2	0,5	1,1
Платежі за користування надрами	0,1	0,3	0,9	1,3	0,0
Плата за землю	17 173,1	19 595,9	20 866,2	23 598,8	26 602,7
Податок на промисел	21,8	20,9	25,5	23,1	24,1
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	19,0	18,4	9,5	4,9	10,6
Плата за державну реєстрацію	300,8	284,7	296,7	382,5	451,7
Плата за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами	1 687,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	2 929,5	3 838,1	6 599,0	7 962,6	9 763,4
Місцеві податки та збори	6 910,7	7 410,7	6 551,4	6 964,1	7 679,5
Податки, не віднесені до інших категорій	62,6	142,2	1,4	0,0	1,3
Фіксований с/х податок	0,4	0,3	0,3	0,5	1,2
Єдиний податок	11 042,4	14 542,3	16 104,5	20 549,1	20 164,2
Неподаткові надходження	17 181,5	14 834,4	15 678,7	21 018,9	28 981,6
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	6,9	4,9	5,1	5,9	5,5
Доходи від власності та підприємницької діяльності	898,5	271,9	21,7	3,9	643,9
Плата за утримання дітей у школах-інтернатах	12,7	8,3	14,9	11,9	13,3
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	1 728,5	1 560,1	2 201,6	4 408,8	4 879,6
Державне мито	2 575,6	2 051,5	2 281,8	1 562,2	2 088,3
Адміністративні штрафи	391,4	416,2	440,2	456,2	495,5
Депонентська та кредиторська заборгованість	8,5	10,2	1,2	0,8	4,6
Інші надходження	366,8	694,9	1 062,5	3 348,1	6 096,4
Доходи від операцій з кредитуванням та наданням гарантій	0,0	0,0	1,6	1,6	4,4
Власні надходження бюджетних установ та організацій	11 199,5	9 821,3	9 653,2	11 225,4	14 755,7
Доходи від операцій з капіталом	4 866,9	5 681,1	10 913,0	18 602,8	17 771,5
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	2,0	1,9	3,6	5,2	3,4
Кошти від продажу основного капіталу	3 095,2	3 328,0	6 804,5	6 323,9	10 010,0
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	1 771,7	2 353,1	4 108,5	12 278,9	7 761,5
Цільові фонди	326,4	366,5	429,1	452,4	513,0
Збір за забруднення навколишнього середовища	326,4	366,5	429,1	452,4	513,0
Разом доходів	203 996,9	235 478,3	209 148,2	257 469,9	322 855,3
Трансферти	42 643,5	67 972,3	89 299,0	99 758,9	196 379,5
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	17,2	22,3	29,2	27,8	37,5
Разом	246 640,4	303 450,6	298 447,2	357 228,8	519 234,7
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку	1 439,8	1 404,1	7 751,0	1 520,9	4 993,9
Усього	248 080,3	304 854,7	306 198,2	358 749,7	524 228,7

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

У 2006 році обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) збільшився, порівняно з 2005 роком на 25,4% та становив 322 855,3 тис. грн. Збільшення відбулося переважно за рахунок зростання обсягу податкових надходжень.

Податкові надходження є одним з основних джерел формування доходної бази бюджету м. Миколаїв, незважаючи на те, що їх питома вага в доходах бюджету зменшилась з 60,6% у 2005 році до 52,6% у 2006 році. Це пов'язано із збільшенням питомої ваги трансфертів на 9,7 в. п., що зумовлювалося тим, що у 2006 році м. Миколаїв почало отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету обсягом 39 042,9 тис. грн., тобто перейшло з категорії міст-донорів до категорії міст-реципієнтів.

Зменшення у 2006 році на 1,8 в. п., порівняно з 2005 роком, питомої ваги надходжень від операцій з капіталом відбулося за рахунок скорочення коштів від продажу землі і нематеріальних активів майже на 36,8%.

Збільшення обсягу надходжень трансфертів та, відповідно, питомої ваги зазначеного джерела доходної частини бюджету міста у 2006 році, обумовлено не тільки отриманням дотації вирівнювання з Державного бюджету на суму 39 042,9 тис. грн., але й збільшенням обсягів надходжень соціально-спрямованих трансфертів. У 2006 році обсяг субвенції з Державного бюджету на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень збільшився на 53,6%, обсяг субвенції на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям та інвалідам з дитинства – на 56,8%, обсяг субвенції на надання пільг ветеранам війни і праці, реабілітованим громадянам та субсидії населенню на оплату електроенергії, природного газу, квартирної плати – на 59,2%.

Питома вага неподаткових надходжень, основними джерелами формування яких є власні надходження бюджетних установ та організацій, адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу, доходи від власності та підприємницької діяльності, інші неподаткові надходження, у загальному обсязі доходів бюджету протягом 2006 року зменшилася на 1,8 в. п. порівняно з 2005 р. і складає 3,4% загального обсягу доходної частини бюджету міста.

Показники виконання доходів загального фонду бюджету м. Миколаїв за 2004-2006 роки наведено у наступній таблиці:

Таблиця 3.4 Виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Миколаїв в 2004-2006 роках, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	% вик. в 2005 році річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006р.	% вик. в 2006 року річного плану з урахуванням змін	Темп росту Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін до виконання 2005року
Податок з доходів фізичних осіб	126 421,2	160 231,6	151 195,6	94,4	195 609,8	200 917,0	102,7	129,4
Плата за держ. реєстрацію	296,4	370,0	382,3	103,3	425,0	451,7	106,3	111,2
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	9,5	0,0	4,9	-	0,0	10,6	-	-
Плата за торговий патент	6 599,0	7 895,0	7 962,6	100,9	8 800,0	9763,4	110,9	110,5
Єдиний податок	16 104,5	20 050,0	20 549,1	102,5	19 860,7	20164,2	101,5	96,6
Державне мито	2 281,8	1 480,0	1 562,2	105,6	1 930,0	2088,3	108,2	123,5
Адміністративні штрафи	440,2	442,0	456,2	103,2	450,0	495,5	110,1	98,6
Усього закріплені доходи	152 152,6	190 468,6	182 112,9	95,6	227 075,5	233 890,7	103,0	124,7
питома вага закріплених доходів в загальній сумі доходів, %	56,4	59,4	58,9	-	54,7	54,9	-	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	537,8	440,0	522,7	118,8	1 143,0	1 681,2	147,1	218,7
Плата за землю	20 866,2	23 206,3	23 598,8	101,7	25 900,0	26 602,7	102,7	109,8
Податок на промисел	25,5	18,0	23,1	128,3	21,2	24,1	113,6	91,8
Місцеві податки й збори	6 551,4	6 900,0	6 964,1	100,9	6 900,0	7 679,5	111,3	99,1
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	2 201,6	4 200,0	4 408,8	105,0	4 100,0	4 879,6	119,0	93,0
Інші надходження загального фонду	624,2	2 424,5	3 135,4	129,3	1 875,1	5 828,4	310,8	59,8
Усього власні доходи	30 806,7	37 188,8	38 652,9	103,9	39 939,3	46 695,4	116,9	103,3
питома вага власних доходів в загальній сумі доходів, %	11,4	11,6	12,5	-	9,6	11,0	-	-
Разом загальний фонд	182 959,3	227 657,4	220 765,8	97,0	267 014,8	280 586,1	105,1	120,9
Трансферти	86 953,1	92 872,3	88 555,9	95,4	148 454,5	145 709,8	98,2	167,6
питома вага трансфертів в загальній сумі доходів, %	32,2	29,0	28,6	-	35,7	34,2	-	-
Усього загальний фонд	269 912,4	320 529,7	309 321,7	96,5	415 469,3	426 295,8	102,6	134,3

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

План на 2006 рік по доходах загального фонду без урахування трансфертів виконано на 105,1%, у тому числі по доходах, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, на 103%, по власних доходах – на 116,9%.

У 2006 році, порівняно з попереднім бюджетним періодом, приріст надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів склав 27,1%, або 59,8 млн. гривень. Збільшення надходжень до загального фонду бюджету міста відбулося за рахунок приросту обсягу закріплених доходів на 28,4% та обсягу власних доходів - 20,8%, порівняно з попереднім бюджетним періодом. Приріст обсягу надходжень трансфертів до бюджету міста у 2006 році, проти 2005 року, склав 64,5%.

Приріст показників уточненого плану надходжень до загального фонду міста на 2006 рік до виконання доходної частини загального фонду в 2005 році складає 34,3%, внаслідок збільшення обсягу закріплених доходів на 24,7%, власних доходів на 3,3% та трансфертів на 67,6%.

Перевиконання річного плану за закріпленими доходами в 2006 році (102,7%) обумовлений високим показником виконання річного плану за податком з надходження доходів фізичних осіб, що пов'язано зі зростанням на 18,0% середньомісячної заробітної плати по місту, збільшенням середньооблікової чисельності працюючих та зменшенням рівня зареєстрованого безробіття. При цьому, виконання плану за делегованими доходами доведеного на відповідний період МФУ складає 103%.

Податок з доходів фізичних осіб займає найбільшу питому вагу в обсязі закріплених доходів, а саме: 85,9% у 2006 році, порівняно з 83,0% у 2005 році. Виконання плану за цим джерелом доходів в 2006 році склало 102,7% – бюджетом міста було отримано на 32,9% більше, ніж у 2005 році. Слід зазначити, що станом на 01.01.2007 року обсяг недоїмки за податком з доходів фізичних осіб склав 1 330,3 тис. гривень (Додаток до рейтингового звіту №3) та збільшився, проти відповідного показника 2005 року на 64,7%.

За іншими джерелами закріплених доходів обсяг виконання показників у 2006 році збільшився, порівняно з попереднім бюджетним періодом. Зокрема: плати за державну реєстрацію – на 18,1%, або на 69,4 тис. грн., плати за видачу ліцензій та сертифікатів – на 115,9%, або на 5,7 тис. грн. плати за торговий патент – на 22,6%, або на 1,8 млн. гривень. У 2006 році виконаний обсяг надходжень за єдиним податком майже не змінився, порівняно з 2005 роком.

Найбільшу питому вагу (57,0%) в обсязі власних доходів займає плата за землю. При цьому, порівняно з 2005 роком, питома вага надходжень сплати за землю зменшилася на 4 в. п. Це пов'язано із збільшенням обсягу та, відповідно питомої ваги, інших надходжень загального фонду, які формуються переважно із надходжень від виконання умов відведення та резервування землі (3 326,5 тис. грн.), а також із плати за тимчасове розташування зовнішньої реклами (1 854,4 тис. грн.). Виконання плану за вказаним джерелом доходної частини бюджету в 2006 році склало 102,7%, приріст надходжень плати за землю в 2006 році до відповідного показника 2005 року становив 12,7%, або 3 млн. гривень.

На плату за землю припадає значна сума недоїмки по платежах до бюджету станом на 01.01.2007 р., а саме 1 511,8 тис. гривень, або 23,9% загального обсягу недоїмки. Слід зазначити, що протягом аналізованого періоду сума недоїмки з плати за землю

скоротилася у 2,5 рази. Найбільший обсяг недоїмки зі сплати податку на землю припадає на КЖЕП Центрального району м. Миколаїв – 654,3 гривень, ЖКП 22 – 399,6 тис. грн., та на суднобудівні заводи.

Порівняно з 2005 роком, виконаний обсяг надходжень податку на прибуток підприємств комунальної форми власності м. Миколаєва збільшився у 2006 році у 3,2 рази, до 1 681,2 тис. грн. Річний план надходжень податку на прибуток комунальних підприємств виконано у 2006 році на 147,1%. Це пов'язано з надходженням у 2006 році субвенції з Державного бюджету на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги, загальним обсягом 32 077,4 тис. грн.

Обсяг трансфертів до загального фонду бюджету міста в 2006 році збільшився на 64,5%, порівняно з 2005 роком, при цьому планові показники виконано на 98,2%. Таке суттєве зростання відбулося переважно за рахунок отриманням дотації вирівнювання з Державного бюджету на суму 39 042,9 тис. грн.

Протягом 2006 року до спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) надійшло 42 269,2 тис. гривень, що на 15,2% більше, ніж за 2005 рік. Виконання плану склало 132,4%. (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.5 Виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Миколаїв в 2004-2006 роках, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	% вик. в 2005 році річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006 р.	% вик. в 2006 році річного плану з урахуванням змін	Темп росту Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін до виконання 2005року
Податок на власність	4 712,8	5 984,0	6 190,1	103,4	8 101,7	8 289,5	102,3	130,9
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,5	0,0	0,0	-	0,0	76,0	-	-
Інші неподаткові надходження	480,3	230,0	233,4	101,5	220,0	863,4	392,5	94,3
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	10 913,0	16 310,0	18 602,8	114,1	16 122,4	17 771,5	110,2	86,7
- надходження коштів від приватизації майна	6 804,5	5 954,8	6 323,9	106,2	9 368,8	10 010,0	106,8	148,1
- надходження коштів від продажу землі	4 108,5	10 355,2	12 278,9	118,6	6 753,6	7 761,5	114,9	55,0
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	429,1	458,0	452,4	98,8	490,0	513,0	104,7	108,3
Власні надходження бюджетних організацій	9 653,2	5 418,6	11 225,4	207,2	6 988,3	14 755,7	211,1	62,3
Разом спеціальний фонд	26 188,9	28 400,6	36 704,1	129,2	31 922,4	42 269,2	132,4	87,0
Кошти одержані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	7 751,0	1 520,9	1 520,9	100,0	5 001,8	4 993,9	99,8	328,9
Усього спеціальний фонд	33 939,9	29 921,5	38 225,0	127,8	36 924,2	47 263,1	128,0	96,6
Трансферти	2 345,9	11 897,7	11 203,0	94,2	50 669,7	50 669,7	100,0	452,3
Усього спеціальний фонд (із трансфертами)	36 285,8	41 819,2	49 428,0	118,2	87 593,9	97 932,8	111,8	177,2

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Понад заплановані показники доходної частини спеціального фонду бюджету міста в 2006 році було отримано 10,3 млн. гривень. Порівняно з 2005 роком, обсяг доходів спеціального фонду збільшився на 5,6 млн. гривень.

Майже 42,0% обсягу доходів спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду) в 2006 році складають доходи бюджету розвитку (17,8 млн. гривень), а саме надходження від продажу землі (7 761,5 тис. гривень), надходження від приватизації майна (10 010,0 тис. гривень).

Виконання планових показників надходжень бюджету розвитку у 2006 році склало 110,2%. При цьому, план по надходженню коштів від приватизації майна виконано на 106,8% (майже не зазнав змін, порівняно з 2005 роком), планові показники надходжень від продажу землі виконано на 114,9% (порівняно з 2005 роком, зменшилися на 36,8%).

Слід зазначити, що за рахунок скорочення надходження коштів від продажу землі протягом 2006 року, доходи до бюджету розвитку міста скоротилися на 4,5%, порівняно з 2005 роком.

Протягом 2006 року до бюджету міста надійшло більше ніж у 2 рази більше запланованого обсягу власних надходжень бюджетних установ. Перевиконання планових показників пов'язано з одержанням благодійних внесків у сумі 6,8 млн. грн. (5,2 млн. грн. було отримано у 2005 році) та надходженням коштів на виконання окремих доручень та інвестиційних проектів у сумі 1,1 млн. грн. (0,6 млн. грн. було отримано у 2005 році). Порівняно з 2005 роком, обсяг власних надходжень бюджетних установ збільшився на 31,4%.

Внаслідок надходження до спеціального фонду бюджету міста субвенції з Державного бюджету в сумі 32,1 млн. грн. на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з водопостачання та водовідведення, що постачалися населенню; та субвенції з Державного бюджету у розмірі 1,2 млн. грн. на будівництво, реконструкцію та ремонт автомобільних доріг комунальної власності, які у 2005 році не отримувалася, обсяг трансфертів до спеціального фонду з Державного бюджету збільшився у 4,5 рази.

У 2006 році до загального та спеціального фондів бюджету міста надійшло трансфертів (без урахування коштів, що передаються в бюджети нижчих рівнів) на загальну суму 196,4 млн. грн., що на 69,6 млн. грн., або у 1,7 рази більше, ніж у 2005 році.

- 39,0 млн. гривень – дотація вирівнювання, що одержуються з Державного бюджету;
- 4,9 млн. гривень – додаткові дотації, що одержуються з Державного бюджету;
- 1,2 млн. гривень – додаткова дотація з Державного бюджету на зменшення фактичних диспропорцій між місцевими бюджетами через нерівномірність мережі бюджетних установ;
- 2,7 млн. гривень – субвенція з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення виплат, визначених Законом України «Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів»;
- 9,0 млн. гривень – субвенція з Державного бюджету на соціально-економічний розвиток регіонів, виконання заходів з упередження аварій та

запобігання техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності і на виконання інвестиційних проектів;

- 16,7 млн. гривень – субвенція на проведення заходів щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень, у 2005 році;
- 0,6 млн. гривень – субвенція з Державного бюджету на будівництво газопроводів-відводів та газифікацію;
- 0,2 млн. гривень – субвенція з Державного бюджету на фінансування у 2005 році Програм – переможців Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування 2004 року;
- 0,2 млн. гривень – субвенція на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування;
- 1,8 млн. гривень – субвенція з Державного бюджету на будівництво та придбання житла військовослужбовцям;
- 2,8 млн. гривень - субвенція з Державного бюджету на здійснення заходів щодо передачі житлового фонду;
- 0,2 млн. гривень - субвенція з Державного бюджету на проведення виборів депутатів Верховної Ради;
- 2,2 млн. гривень - субвенція з Державного бюджету на придбання вагонів для комунального електротранспорту;
- 78,2 млн. гривень – субвенції на виконання заходів, пов'язаних із соціальним захистом населення;
- 3,2 млн. гривень – інші субвенції.

У 2006 році обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) склав 322 855,3 тис. грн., що на 25,4% більше, порівняно з 2005 роком. Збільшення відбулося переважно за рахунок зростання обсягу податкових надходжень, внаслідок зростання (на 32,9%, порівняно з 2005 роком) обсягу надходжень від сплати податку з доходів фізичних осіб. Це зумовлюється збільшенням середньомісячної заробітної плати у місті, збільшенням середньооблікової чисельності зайнятих у загальній кількості населення та зменшення рівня безробіття. Збільшення, на 5,6 в. п., порівняно з 2005 роком, питомої ваги трансфертів у структурі доходної частини бюджету міста пояснюється, передусім, тим, що у 2006 році м. Миколаїв почало отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету у зв'язку з тим, що видаткова частина загального бюджету перевищила доходну частину, тобто м. Миколаїв перейшло з категорії міст-донорів до категорії міст-реципієнтів.

У 2006 році, порівняно з попереднім бюджетним періодом, приріст надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів склав 27,1%, або 59,8 млн. гривень. Збільшення надходжень до загального фонду бюджету міста відбулося за рахунок приросту обсягу закріплених доходів на 28,4% та обсягу власних доходів - 20,8%, порівняно з попереднім бюджетним періодом. Приріст обсягу надходжень трансфертів до бюджету міста у 2006 році, проти 2005 року, склав 64,5%. Перевиконання річного плану за закріпленими доходами в 2006 році (102,7%) обумовлений високим показником виконання річного плану за податком з надходження доходів фізичних осіб, що пов'язано зі зростанням на 18,0% середньомісячної заробітної плати по місту, збільшенням середньооблікової чисельності працюючих та зменшенням рівня зареєстрованого безробіття. При цьому, виконання плану за делегованими доходами доведеного на відповідний період МФУ складає 103%.

Протягом 2006 року до спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) надійшло 42 269,2 тис. гривень, що на 15,2% більше, ніж за 2005 рік. Виконання плану склало 132,4%.

3.3. Виконання видаткової частини бюджету м. Миколаїв протягом 2002-2006 років

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Миколаївською міською радою. Основні видаткові статті протягом 2004-2006 років представлено у наступній таблиці:

Таблиця 3.6 Виконання видаткової частини бюджету м. Николаїв в 2004-2006 роках, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	% вик. в 2005 році річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано в 2006 р.	% вик. в 2006 році річного плану з урахуванням змін	Темп росту Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін до виконання 2005року
Основні видаткові статті	263 967,5	342 112,8	342 096,2	100,0	493 794,5	494 694,3	100,2	144,3
Державне управління	11 415,6	14 105,8	14 055,3	99,6	24 336,0	23 638,4	97,1	173,1
Правоохоронна діяльність	730,0	124,0	124,0	100,0	230,0	230,0	100,0	185,5
Освіта	77 276,6	114 748,6	115 929,0	101,0	136 809,4	138 416,5	101,2	118,0
Охорона здоров'я	49 548,3	68 826,4	71 776,3	104,3	91 437,6	95 130,9	104,0	127,4
Соціальний захист і соціальна допомога	44 768,9	57 774,3	54 026,7	93,5	78 780,0	77 914,7	98,9	145,8
Житлово-комунальне господарство	24 348,3	30 417,0	30 509,7	100,3	79 268,1	79 078,0	99,8	259,8
Культура і мистецтво	8 284,8	11 338,5	11 656,3	102,8	15 001,3	15 171,8	101,1	128,7
Засоби масової інформації	294,5	325,1	322,6	99,2	200,0	200,0	100,0	62,0
Фізична культура і спорт	5 709,7	7 497,0	7 772,1	103,7	9 769,5	10 790,8	110,5	125,7
Будівництво	15 716,9	12 345,0	11 417,0	92,5	17 959,8	17 689,6	98,5	157,3
Землеустрій	676,2	500,0	499,9	100,0	307,0	307,0	100,0	61,4
Транспорт	20 609,5	20 965,1	20 965,1	100,0	28 231,1	24 681,6	87,4	134,7
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	190,0	230,0	124,6	54,2	9 074,8	9 072,5	100,0	7 283,1
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій	363,0	446,0	455,1	102,0	1 028,7	1 028,7	100,0	226,0
Охорона навколишнього природного середовища	13,1	25,0	25,0		57,5	57,5		
Обслуговування боргу	3 004,2	1 507,4	1 507,5	100,0	593,6	587,7	99,0	39,4
Фонди	1 017,9	937,6	930,0	99,2	710,0	698,5		
Видатки, не віднесені до основних груп	14 043,5	11 813,3	11 804,9	99,9	3 788,5	3 667,1	96,8	32,1
Разом видатків	278 011,0	353 926,1	353 901,1	100,0	497 582,9	498 361,4	100,2	140,6
Кошти, що передаються до Державного бюджету	33 218,4	2 128,3	2 128,3	100,0	-	0,0	-	0,0
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	-	-	-	-	250,0	249,9	100,0	
Трансферти бюджетам інших рівнів	6 558,3	7 591,5	7 591,5	100,0	10 387,4	10 387,4	100,0	136,8
Кредитування за вирахуванням погашення	89,0	94,0	95,1	101,2	0,0	619,3	-	0,0
Всього видатків	317 876,7	363 739,9	363 716,0	100,0	508 220,3	509 618,0	100,3	139,7
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	7 751,0	1 520,9	1 520,9	100,0	5 001,8	4 993,9	99,8	328,9
Всього витрат	325 627,7	365 260,8	365 236,9	100,0	513 222,1	514 611,9	100,3	140,5

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Приріст обсягу видаткової частини бюджету без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального у 2006 році склав 40,6%, порівняно з попереднім бюджетним періодом.

У 2006 році виконаний обсяг видаткової частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) збільшився на 40,8%, порівняно з 2005 роком. Це зумовлювалося збільшенням виконаних у 2006 році обсягів майже всіх основних видаткових статей: державне управління (168,1%), правоохоронна діяльність (185,5%), освіта (119,4%), охорона здоров'я (132,5%), соціальний захист і соціальна допомога (144,2%), житлово-комунальне господарство (259,2%), культура (130,2%), фізична культура і спорт (138,8%), будівництво (154,9%), транспорт (117,7%). Значно збільшився обсяг видатків за галуззю «Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю» (з 124,6 тис. грн. у 2005 році до 9 072,5 тис. грн. у 2006 році) та обсяг видатків за галуззю «Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій» (з 455,1 тис. грн. у 2005 році до 1 028,7 тис. грн. у 2006 році.). Слід зазначити, що у 2006 році дещо скоротився обсяг видатків за галузями «Засоби масової інформації» - на 38% та обсяг видатків за галуззю «Землеустрій» - на 38,6%.

У зв'язку з тим, що у 2006 році м. Миколаїв перейшло з категорії міст-донорів до категорії міст-реципієнтів, вилучення до Державного бюджету з бюджету м. Миколаїв не сплачувались.

Слід зазначити, що значний ріст видатків за галузями бюджетної сфери обумовлений зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Структуру поточних та капітальних видатків бюджету міста наведено у наступній таблиці: (Таблиця 3.7)

Таблиця 3.7 Виконання видаткової частини бюджету м. Миколаїв в 2002-2006 роках за економічною класифікацією, тис. грн.

ВИДАТКИ	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Поточні видатки	213 681,5	267 608,1	279 100,6	328 929,9	448 245,1
в тому числі захищені статті загального фонду місцевого бюджету	163 000,4	200 409,5	215 257,1	276 285,7	347 043,2
Питома вага поточних видатків в загальному обсязі витрат	90,0	88,7	87,8	90,4	87,1
Питома вага захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету	76,1	71,8	76,4	87,4	83,1
Оплата праці працівників бюджетних установ	53 780,1	64 886,7	81 116,0	121 761,3	153 842,2
Нарахування на заробітну плату	18 730,1	23 245,4	30 188,9	45 461,6	55 320,7
Питома вага видатків на оплату праці та нарахування на неї в загальному обсязі витрат	30,5	29,2	35,0	46,0	40,6
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	22 104,1	25 686,5	23 476,5	41 128,4	54 507,8
Видатки на відрядження	285,5	263,1	228,7	200,8	240,9
Матеріал, інвентар, будівництво та заходи спеціального призначення, що мають загальнодержавне значення	4,0	3,5	0,0	0,0	0,0
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	14 223,5	15 430,7	14 382,6	25 403,9	31 649,0
Дослідження і розробки, державні програми	5 601,2	8 438,9	6 510,4	2 038,6	2 356,4
Виплата процентів, доходу за зобов'язаннями	0,0	0,0	3 004,2	1 507,5	587,7
Субсидії і поточні трансферти	98 953,0	129 653,3	120 193,3	91 427,8	149 740,4
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	29 337,8	41 610,3	40 290,7	6 243,6	37 576,6
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	32 391,4	48 540,2	39 776,7	9 719,8	10 387,4
Поточні трансферти населенню	37 223,8	39 502,8	40 125,9	75 464,4	101 776,5
Поточні трансферти за кордон	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Питома вага субсидій та поточних трансфертів в загальному обсязі витрат	41,7	43,0	37,8	25,1	29,1
Капітальні видатки	23 708,5	33 954,9	38 687,1	34 691,1	65 747,5
Питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат	10,0	11,3	12,2	9,5	12,8
Придбання основного капіталу	14 690,3	20 617,7	22 471,7	21 607,2	47 664,5
Придбання землі і нематеріальних активів	3,7	8,8	0,0	0,0	7,0
Капітальні трансферти	9 014,5	13 328,4	16 215,4	13 083,9	18 076,0
Нерозподілені видатки	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Кредитування з вирахуванням погашень	0,0	94,0	89,0	95,1	619,3
Разом	237 390,0	301 657,0	317 876,7	363 716,1	514 611,9

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією протягом 2006 року характеризується, насамперед, значною питомою вагою поточних видатків (87,1%) у загальному обсязі видаткової частини загального фонду бюджету міста, хоча протягом аналізованого періоду вона зменшилася на 3,3 в. п. за рахунок збільшення питомої ваги капітальних видатків у загальному обсязі видаткової частини.

Слід зазначити, що за рахунок зростання питомої ваги капітальних видатків у загальному обсязі витрат, протягом аналізованого періоду, відбувається зменшення питомої ваги захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету з 87,4% у 2005 році до 83,1% у 2006 році. Це пов'язано з тим, що місто перестало сплачувати вилучення до Державного бюджету, тобто перейшло з категорії міст-донорів до категорії міст-реципієнтів.

До захищених статей видатків м. Николаїв міська рада у 2006 році, на виконання положень Законів України про Державний бюджет на відповідний рік, віднесла:

- оплату праці працівників бюджетних установ;
- нарахування на заробітну плату;
- видатки на медикаменти та перев'язувальні матеріали;
- продукти харчування;
- поточні трансферти населенню;
- поточні трансферти органам державного управління інших рівнів.

Затвердження переліку захищених статей гарантує виконання містом зобов'язань перед бюджетними та іншими установами, а з іншого боку, звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Необхідно відзначити, що протягом 2006 року питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат виросла на 3,3 в. п. переважно за рахунок збільшення капітальних видатків бюджетних установ та капітальних трансфертів.

У 2006 році виконаний обсяг видаткової частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) збільшився на 40,8%, порівняно з 2005 роком. Це зумовлювалося збільшенням виконаних у 2006 році обсягів майже всіх основних видаткових статей: державне управління (168,1%), правоохоронна діяльність (185,5%), освіта (119,4%), охорона здоров'я (132,5%), соціальний захист і соціальна допомога (144,2%), житлово-комунальне господарство (259,2%), культура (130,2%), фізична культура і спорт (138,8%), будівництво (154,9%), транспорт (117,7%).

За рахунок зростання питомої ваги капітальних видатків в загальному обсязі витрат, протягом аналізованого періоду, відбувається зменшення питомої ваги захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету з 87,4% у 2005 році до 83,1% у 2006 році. Це пов'язано з тим, що місто перестало сплачувати вилучення до Державного бюджету, тобто перейшло з категорії міст-донорів до категорії міст-реципієнтів.

4. Бюджет м. Миколаїв на 2007 рік

Бюджет міста Миколаїв на 2007 рік сформовано, виходячи з підходів, визначених Бюджетним Кодексом України, Законом України «Про Державний бюджет України на 2006 рік», Постанови ВРУ «Про основні напрями бюджетної політики на 2006 рік» №2678-IV від 21.06.2005 р., з урахуванням фактичних надходжень в минулих роках доходів, закріплених за бюджетом міста статтями 64 і 69 Бюджетного Кодексу України, основних макропоказників економічного та соціального розвитку України і показників економічного і соціального розвитку міста Миколаєва на 2007 рік.

Рішення про міський бюджет м. Миколаїв на 2007 рік було прийнято 22.12.2006 р., тобто у термін, що не перевищує 2 тижні після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет України. Закон України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» було прийнято та офіційно опубліковано 29.12.2005 р. Варто зауважити, що у відповідності до статті 79 Бюджетного Кодексу України в разі, якщо до початку нового бюджетного періоду рішення про місцевий бюджет не прийнято, місцева рада має право здійснювати витрати з бюджету лише на цілі, які визначені у рішенні про місцевий бюджет на попередній бюджетний період. При цьому, щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, затверджених на попередній бюджетний період, крім витрат на погашення зобов'язань із боргу.

Доходна частина зведеного бюджету міста на 2007 рік затверджена в сумі 554 982,2 тис. гривень, що перевищує показники виконання бюджету в 2006 році на 5,9%. Показники доходної частини бюджету міста Миколаєва на 2007 рік наведено в таблиці (Таблиця 4.1). Показники доходної частини бюджету міста Миколаєва на 2007 рік із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в додатку (Додаток до рейтингового звіту №4).

Таблиця 4.1 Показники доходної частини бюджету м. Миколаїв на 2007 рік, тис. гривень

Найменування показника	Виконано в 2006 році	Затверджено на 2007 рік	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Податок з доходів фізичних осіб	200 917,0	254 357,6	126,6
Плата за держ. реєстрацію	451,7	450,0	99,6
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	10,6	0,0	0,0
Плата за торговий патент	9 763,4	10 700,0	109,6
Єдиний податок	20 164,2	21 480,0	106,5
Державне мито	2 088,3	2 000,0	95,8
Адміністративні штрафи	495,5	450,0	90,8
Усього закріплені доходи	233 890,7	289 437,6	123,7
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	1 681,2	520,0	30,9
Плата за землю	26 602,7	28 100,0	105,6
Податок на промисел	24,1	22,0	91,4
Місцеві податки й збори	7 679,5	7 800,0	101,6
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	4 879,6	4 200,0	86,1
Інші надходження	5 828,4	114,0	2,0
Усього власні доходи	46 695,4	40 756,0	87,3
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	17 771,5	7 500,0	42,2
- надходження коштів від приватизації майна	10 010,0	3 800,0	38,0
- надходження коштів від продажу землі	7 761,5	3 700,0	47,7
Податок на власність	8 289,5	8 600,0	103,7
Інші неподаткові надходження	863,4	4 300,8	498,1
Власні надходження бюджетних організацій	14 755,7	8 087,5	54,8
Цільові фонди	513,0	450,0	87,7
Разом	322 855,2	359 131,9	111,2
Трансферти	196 379,5	191 602,9	97,6
Усього	519 234,7	550 734,8	106,1
Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку	4 993,9	4 247,4	85,1
Разом доходів	524 228,6	554 982,2	105,9

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

За загальним фондом доходи зведеного бюджету затверджено в сумі 523 423,0 тис. гривень, у тому числі за такими джерелами:

- 289,4 млн. гривень – надходження загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), що закріплені за місцевими бюджетами та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту

по відношенню до показника виконання у 2006 році – 123,7%, що складає 102,0% рівня доведеного МФУ на відповідний період);

- 40,8 млн. гривень - власні доходи, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 87,3%);
- трансферти – 189,1 млн. гривень (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 129,8%), у тому числі дотація вирівнювання в сумі 34,2 млн. гривень.

У складі закріплених доходів бюджету міста найбільшу питому вагу, а саме 87,9%, складають надходження податку з доходів фізичних осіб (86,0% від фактичного надходження закріплених доходів в 2006 році). Прогнозні надходження податку з доходів фізичних осіб у 2007 році визначені в сумі 254,4 млн. гривень (приріст до виконаного у 2006 році обсягу склав 26,6%).

У складі доходів бюджету міста, які не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, найбільшу питому вагу займає плата за землю, надходження якої у 2007 році заплановані в обсязі 28,1 млн. гривень, що на 5,6% вище за звітний показник 2006 року.

Бюджетом на 2007 рік передбачено зменшення надходжень податку на прибуток підприємств комунальної власності міської ради в 3 рази, порівняно з виконанням надходжень за цим джерелом в 2006 році. Таке суттєве зменшення пов'язано із надходженням у 2006 році субвенції на покриття боргів підприємств комунальної власності, а на 2007 рік така субвенція не була передбачена.

Доходну частину спеціального фонду бюджету міста на 2007 рік затверджено в обсязі 32,2% від виконання зазначеного показника у 2006 році та визначена у сумі 31 559,2 тис. грн., у тому числі:

- 2,5 млн. гривень - субвенції з державного бюджету на придбання вагонів для комунального електротранспорту та на ремонт приміщень;
- 4,2 млн. гривень – кошти, що передаються з загального фонду бюджету до бюджету розвитку.

Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 42,2% показників виконання 2006 року, зокрема, доходи від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення заплановані в обсязі 47,7% надходжень минулого року, а доходи від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, у 2006 році заплановані в обсязі 38,0%.

Затверджений на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету м. Миколаїв в обсязі 554 182,2 тис. грн. збільшився, порівняно з виконанням зазначеного показника у 2006 році, на 7,7% (Таблиця 4.2). Видаткова частина бюджету міста на 2007 рік із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведена в Додатку до рейтингового звіту №5.

Таблиця 4.2 Показники видаткової частини бюджету м. Миколаїв на 2007 рік, тис. гривень

Найменування показника	Виконано в 2006 році	Затверджено на 2007 рік	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Основні видаткові статті	494 694,2	531 272,1	107,4
Державне управління	23 638,4	25 308,9	107,1
Правоохоронна діяльність	230,0	260,0	113,0
Освіта	138 416,5	165 214,5	119,4
Охорона здоров'я	95 130,9	106 309,0	111,8
Соціальний захист і соціальна допомога	77 914,7	140 452,0	180,3
Житлово-комунальне господарство	79 078,0	23 237,1	29,4
Культура і мистецтво	15 171,8	18 030,4	118,8
Засоби масової інформація	200,0	340,0	170,0
Фізична культура і спорт	10 790,8	11 435,9	106,0
Будівництво	17 689,6	9 624,6	54,4
Землеустрій	307,0	616,4	200,8
Транспорт	24 681,6	28 361,7	114,9
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	9 072,5	710,6	7,8
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	57,5	30,0	52,2
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	1 028,7	600,0	58,3
Обслуговування боргу	587,7	91,0	15,5
Фонди	698,5	650,0	93,1
Видатки, не віднесені до основних груп	3 667,1	3 089,4	84,2
Разом видатків	498 361,4	534 361,5	107,2
Трансферти з місцевого бюджету	10 637,4	15 573,3	146,4
Всього видатків	508 998,8	549 934,8	108,0
Кошти, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	4 993,9	4 247,4	85,1
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	637,7	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-18,4	0,0	0,0
Разом	514 612,0	554 182,2	107,7

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

У 2007 році заплановано зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери та державного управління. Порівняно з попереднім бюджетним періодом збільшено обсяг видатків на фінансування

галузей: освіти – на 19,4%, охорони здоров'я – на 11,8%, культури і мистецтва – на 18,8%, фізичної культури і спорту – на 6,0%, транспорту – на 14,9%, державного управління – на 7,1%.

В обов'язки видатків, передбачених бюджетом міста на утримання установ бюджетної сфери в повному обсязі передбачено фінансування оплати праці з нарахуваннями на неї, витрат на послуги зв'язку, оплати енергоносіїв і комунальних послуг.

Бюджетом міста на 2007 рік за галуззю «Житлово-комунальне господарство» було передбачено зменшення обсягу асигнувань, порівняно з 2006 роком, на 70,6%, внаслідок значного скорочення видатків спеціального фонду за галуззю.

Передбачено, також, скорочення асигнувань за галуззю «Будівництво» на 45,6%, що зумовлено зменшенням обсягів надходжень трансфертів з Державного бюджету на здійснення видатків за цим напрямком.

Видатки на обслуговування внутрішнього боргу, затверджені в сумі 91,0 тис. гривень, що на 84,5% менше, ніж у 2006 році, і спрямовуються на обслуговування непогашеного залишку банківських кредитів, залучених КП «ЕЛУ автодоріг» під гарантію Миколаївської міської ради з метою ремонту доріг міста.

Доходна частина зведеного бюджету міста на 2007 рік затверджена в сумі 554 982,2 тис. гривень, що перевищує показники виконання бюджету в 2006 році на 5,9%. За загальним фондом доходи зведеного бюджету затверджено в сумі 523 423,0 тис. гривень, що на 22,8% перевищує виконання даного фонду у 2006 році. Таке збільшення відбулося переважно за рахунок значного збільшення обсягу закріплених доходів (на 23,7%) та міжбюджетних трансфертів (на 29,8%). При цьому, обсяг власних доходів за загальним фондом складає 87,3% виконання даного показника у 2006 році.

За загальним фондом доходи зведеного бюджету затверджені в сумі 523 423,0 тис. гривень, який формується з надходжень загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), що закріплені за місцевими бюджетами та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 123,7%, що складає 102,0% рівня доведеного МФУ на відповідний період); власних доходів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 87,3%); трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 129,8%), у тому числі дотація вирівнювання в сумі 34,2 млн. гривень;

Доходну частину спеціального фонду бюджету міста на 2007 рік затверджено в обсязі 32,2% від виконання зазначеного показника у 2006 році та визначена у сумі 31 559,2 тис. грн. Плановими показниками на 2007 рік було передбачено зниження на 57,8%, порівняно з виконанням у 2006 році обсягу доходів бюджету розвитку, зокрема, доходи від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, заплановані в обсязі 38,0% надходжень минулого року, доходи від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення в обсязі 47,7% надходжень минулого року.

Затверджений на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету м. Николаїв в обсязі 554 182,2 тис. грн. збільшився, порівняно з виконанням зазначеного показника у 2006 році, на 7,7%. У 2007 році заплановано зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери та державного управління. Порівняно з попереднім бюджетним періодом збільшено обсяг видатків на фінансування галузей: освіти – на 19,4%, охорони здоров'я – на 11,8%, культури і мистецтва – на 18,8%, фізичної культури і спорту – на 6,0%, транспорту – на 14,9%, державного управління – на 7,1%.

5. Боргові зобов'язання міста

5.1. Консолідований борг міста

До консолідованого боргу міста відносяться фінансові зобов'язання, прострочена кредиторська заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також фінансові зобов'язання та прострочена кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

5.1.1. Бюджетні фінансові зобов'язання м. Миколаїв

Протягом 2005 року бюджетом міста залучалися з єдиного казначейського рахунку середньострокові позички загальним обсягом 11,7 млн. гривень. Станом на 01.01.2007 року вони списані в повному обсязі згідно з п. 8 Закону України «Про внесення змін до Закону України на 2006 рік» № 338-V від 14.11.2006 р.

Протягом 2006 року короткострокові та середньострокові позички бюджетом міста не залучалися.

До прямих фінансових зобов'язань слід віднести також кредити загальним обсягом 30,0 млн. гривень, залучені КП «ЕЛУ автодоріг» на виконання Програми „Дорога” під гарантію Миколаївської міської ради, обслуговування та погашення яких здійснюється за рахунок бюджету міста Миколаєва. Погашення залучених кредитів протягом 2004-2006 років здійснювалося за напрямком «Інші видатки» спеціального фонду бюджету міста в таких обсягах:

- 13,5 млн. гривень у 2004 році;
- 11,0 млн. гривень у 2005 році;
- 3,4 млн. гривень у 2006 році.

Таким чином, непогашений залишок за кредитами, залученими КП «ЕЛУ автодоріг» під гарантію Миколаївської міської ради, станом на 01.01.2007 року становить 2,1 млн. гривень. При цьому, за інформацією, наданою Миколаївською міською радою, непогашений залишок за даною програмою був повністю погашений в I кв. 2007 року.

Загальний обсяг прямого боргу станом на 01.01.2007 р. дорівнює 2,1 млн. гривень.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Миколаєва у 2006 році, тобто співвідношення обсягу боргу до обсягу виконання доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, складає 0,7%.

5.1.2. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

Станом на 01.01.2007 р. обсяг простроченої кредиторської заборгованості бюджету м. Миколаїв за загальним фондом складає 125,9 тис. грн. Станом на 01.01.2007 р. прострочена бюджетна кредиторська заборгованість за спеціальним фондом відсутня. Таким чином, порівняно з 2005 роком обсяг простроченої кредиторської заборгованості бюджету м. Миколаїв збільшився на 122,6 тис. грн. (Таблиця 5.1).

Таблиця 5.1 Прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що утримуються за рахунок загального та спеціального фондів бюджету м. Миколаїв за 2003-2006 роки, тис. гривень

Галузь	на 01.01.2003	на 01.01.2004	на 01.01.2005	на 01.01.2006	на 01.01.2007
Державне управління	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0
Освіта	0,0	5,8	9,0	0,0	0,0
Охорона здоров'я	4,7	4,7	3,7	0,0	0,0
Соціальний захист і соціальна допомога	0,0	1 791,5	7,5	3,3	125,9
Будівництво	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Видатки, не віднесені до інших груп	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Всього	4,9	1 802,0	22,8	3,3	125,9

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Заборгованість утворилась за КЕК 1343 «Інші поточні трансферти населенню» по нарахованим пільгам і субсидіям у зв'язку із ненадходженням коштів з Державного бюджету.

5.1.3. Фінансові зобов'язання та кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності

У 2006 році комунальні підприємства міста користувалися позиковими коштами, як для поповнення обігових коштів та здійснення поточних витрат, так і для впровадження довгострокових проектів розвитку (Таблиця 5.2).

Таблиця 5.2 Обсяги та характеристика залучених кредитів комунальними підприємствами міста станом на 01.01.2007 року

НАЗВА ПІДПРИЄМСТВ	Назва банку	Номер Договору	Сума кредиту, тис.грн.	Відсотк. ставка %	Залишок на 01.01.07	Термін погашення кредиту
КП „Теплоенергосервіс”	ВАТ КБ „Приватбанк”	№120/2004 від 08.09.04	2 200,0	18	869,7	08.09.08
	„Приватбанк”	№119/2004 від 08.09.04	2 800,0	18	2 690,2	10.09.07
КП "Миколаїв-електротранс"	ВАТ "Райфай зен Банк Аваль"	№ 010/08-11/965 від 21.10.05	1 700,0	19	1 171,9	жовтень 2007
	Миколаївська філія "ТАС-Комерцбанк"	№ КП/06-55 від 19.10.06	1 750,0	19	1 750,0	жовтень 2007
КП "Миколаїв комунтранс"	ВАТ "Райфай зен Банк Аваль"	№ 010/01-04/0764 від 30.01.07.	593,0	18,5	345,9	29.01.08
Всього			9 043,0		6 827,7	

Таким чином, станом на 01.01.2007 р. загальний обсяг непогашеного залишку за кредитами, залученими в комерційних банках комунальними підприємствами міста під майнову поруку Миколаївської міської ради, становить 6,8 млн. гривень. Найбільша сума боргу припадає на КП «Теплоенергосервіс» - 52,9% загальної суми боргу.

Таким чином, станом на 01.01.2006 р. сума консолідованого боргу м. Миколаїв, без урахування простроченої заборгованості комунальних підприємств, складає 9,0 млн. гривень, у тому числі:

- 2,1 млн. гривень - прямі боргові зобов'язання бюджету м. Миколаїв;
- 0,1 млн. гривень - прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що утримуються за рахунок загального та спеціального фондів бюджету м. Миколаїв;
- 6,8 млн. гривень - кредити, залучені комунальними підприємствами міста.

5.2. Перспективи залучення коштів у майбутньому

За інформацією Миколаївської міської ради, місто має намір залучити позичкові кошти з метою реалізації проектів, пов'язаних з поліпшенням об'єктів міської інфраструктури. Зокрема, Миколаївська міська рада планує здійснити в 2007 році випуск облігацій внутрішньої місцевої позики на суму до 50,0 млн. гривень терміном до 5 років, за відсотковою ставкою в межах 10-11%. Заплановане залучення коштів має, орієнтовно, відбутися у IV кварталі 2007 року.

З урахуванням запланованого випуску, пряме боргове навантаження бюджету міста становитиме 13,9%, що є помірним рівнем.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу, рейтингове агентство прийняло рішення про визначення кредитного рейтингу м. Миколаїв на рівні uaBBB, зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В. Шубіна

Фінансовий аналітик

Є. В. Сіренко

Додатки

Бюджет м. Николаїв протягом 2002-2006 років з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2002 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2003 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2004 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2005 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2006 рік Разом
Податкові надходження	179 143,7	2 478,4	181622,1	210 272,0	4 324,3	214 596,3	177 414,6	4 712,8	182 127,4	211 205,7	6 190,1	217 395,8	267 299,5	8 289,5	275 589,0
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	5 422,2	11 683,5	17 105,7	4 479,2	10 518,7	14 997,9	5 541,9	10 563,1	16 105,0	9 557,7	11 911,2	21 468,9	13 277,6	16 208,2	29 485,7
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	39 506,6		39 506,6	62 926,6		62 926,6	83 418,4	2 345,9	85 764,3	86 842,7	10 897,7	97 740,4	143 896,0	16 742,3	160 638,4
Операційні надходження всього	224 072,5	14 161,9	238 234,4	277 677,8	14 843,0	292 520,8	266 374,9	17 621,8	283 996,7	307 606,1	28 999,0	336 605,1	424 473,1	41 240,0	465 713,1
Поточні видатки	102 548,1	12 180,4	114 728,5	125 405,9	12 548,9	137 954,8	144 151,1	11 752,0	155 903,1	220 897,7	15 096,9	235 994,6	279 006,9	18 910,1	297 917,0
Субсидії та поточні трансферти	98 479,3	473,7	98 953,0	129 311,0	342,3	129 653,3	117 658,2	2 535,1	120 193,3	80 496,0	10 931,8	91 427,8	100 913,8	48 826,6	149 740,4
Операційні видатки всього	201 027,4	12 654,1	213 681,5	254 716,9	12 891,2	267 608,1	261 809,3	14 287,1	276 096,4	301 393,7	26 028,7	327 422,4	379 920,7	67 736,7	447 657,4
Операційний баланс	23 045,1	1 507,8	24 552,9	22 960,9	1 951,8	24 912,7	4 565,6	3 334,7	7 900,3	6 212,4	2 970,3	9 182,7	44 552,4	-26 496,7	18 055,7
Фінансовий дохід	394,7	0,0	394,7	202,8	0,0	202,8	2,8	0,0	2,8	2,4	0,0	2,4	9,0	0,0	9,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 004,2	0,0	3 004,2	1 507,5	0,0	1 507,5	587,7	0,0	587,7
Фінансовий баланс	394,7	0,0	394,7	202,8	0,0	202,8	-3 001,4	0,0	-3 001,4	-1 505,1	0,0	-1 505,1	-578,8	0,0	-578,8
Поточний баланс	23 439,8	1 507,8	24 947,6	23 163,7	1 951,8	25 115,5	1 564,2	3 334,7	4 898,9	4 707,3	2 970,3	7 677,6	43 973,7	-26 496,7	17 476,9
Капітальні надходження	0,0	4 874,5	4 874,5	0,0	5 681,3	5 681,3	0,0	10 913,0	10 913,0	0,0	18 602,8	18 602,8	0,0	17 771,5	17 771,5
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	4 576,7	4 576,7	3 345,7	3 104,1	6 449,8	3 534,7	7 751,0	11 285,7	1 713,2	1 826,2	3 539,4	1 813,7	38 921,3	40 735,1
Капітальні надходження всього	0,0	9 451,2	9 451,2	3 345,7	8 785,4	12 131,1	3 534,7	18 664,0	22 198,7	1 713,2	20 429,0	22 142,2	1 813,7	56 692,8	58 506,6
Капітальні видатки	4 188,6	10 505,4	14 694,0	11 118,4	9 508,1	20 626,5	15 708,9	6 762,8	22 471,7	12 666,6	8 940,6	21 607,2	28 208,8	19 462,7	47 671,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	8 877,5	137,0	9 014,5	13 309,2	19,2	13 328,4	1 246,9	14 968,5	16 215,4	324,9	12 759,0	13 083,9	3 250,9	9 831,2	13 082,1
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	1 439,8	0,0	1 439,8	1 404,1	0,0	1 404,1	7 751,0	0,0	7 751,0	1 520,9	0,0	1 520,9	4 993,9	0,0	4 993,9
Капітальні видатки всього	14 505,9	10 642,4	25 148,3	25 831,7	9 527,3	35 359,0	24 706,8	21 731,3	46 438,1	14 512,4	21 699,6	36 212,0	36 453,6	29 293,9	65 747,5
Капітальний баланс	-14 505,9	-1 191,2	-15 697,1	-22 486,0	-741,9	-23 227,9	-21 172,1	-3 067,3	-24 239,4	-12 799,2	-1 270,6	-14 069,8	-34 639,9	27 399,0	-7 240,9
Баланс після капітальних видатків	8 933,9	316,6	9 250,5	677,7	1 209,9	1 887,6	-19 607,9	267,4	-19 340,5	-8 091,9	1 699,7	-6 392,2	9 333,8	902,2	10 236,0
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	94,0	94,0	91,3	-2,3	89,0	94,0	1,1	95,1	630,0	-10,7	619,3
Профіцит/дефіцит	8 933,9	316,6	9 250,5	677,7	1 115,9	1 793,6	-19 699,2	269,7	-19 429,5	-8 185,9	1 698,6	-6 487,3	8 703,8	912,9	9 616,7
Фінансування	-8 933,9	-316,6	-9 250,5	-677,7	-1 115,9	-1 793,6	19 699,2	-269,7	19 429,5	8 185,9	-1 698,6	6 487,3	-8 703,8	-912,9	-9 616,7
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Николаївської міської ради

Фінансування бюджету м. Миколаїв протягом 2002-2006 років з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, тис. грн.

Показник	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2002 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2003 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2004 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2005 рік Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	2006 рік Разом
Фінансування	-8 933,9	-316,6	-9 250,5	-677,7	-1 115,9	-1 793,6	19 699,2	-269,7	19 429,5	8 185,9	-1 698,6	6 487,3	-8 703,8	-912,9	-9 616,7
Зміни залишків	-8 933,9	-316,6	-9 250,5	-691,4	-1 099,5	-1 790,9	14 838,4	183,2	15 021,6	-3 473,0	-1 664,7	-5 137,7	-8 703,8	-905,1	-9 608,9
залишок на початок року	7 089,9	604,3	7 694,2	16 023,8	920,9	16 944,7	16 715,2	2 020,4	18 735,6	1 876,8	1 837,2	3 714,0	5 349,8	3 501,9	8 851,7
залишок на кінець року	16 023,8	920,9	16 944,7	16 715,2	2 020,4	18 735,6	1 876,8	1 837,2	3 714,0	5 349,8	3 501,9	8 851,7	14 053,6	4 407,0	18 460,6
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4 860,8	0,0	4 860,8	11 658,9	0,0	11 658,9	0,0	0,0	0,0
Одержано	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17 390,0	0,0	17 390,0	81 598,2	0,0	81 598,2	0,0	0,0	0,0
Повернено	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12 529,2	0,0	12 529,2	69 939,3	0,0	69 939,3	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	0,0	0,0	0	13,7	-16,4	-2,7	0,0	-452,9	-452,9	0,0	-33,9	-33,9	0,0	-7,8	-7,8

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Недоїмка за платежами до бюджету м. Миколаїв за 2002-2006 роки, тис. грн.

Показник	01.01.03 року	01.01.04 року	01.01.05 року	01.01.06 року	01.01.07 року	Ріст до 2005 р.
Податок на доходи фізичних осіб	25,4	555,3	750,1	807,6	1 330,3	164,7
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	-	-	-	-	2 224,5	-
Єдиний податок з суб'єктів малого підприємництва	42,7	44,7	57,0	79,9	91,2	114,1
Плата за землю	2 282,7	2 933,2	2 597,6	3 811,9	1 511,8	39,7
Місцеві податки та збори (комунальний податок)	35,6	34,9	65,0	114,9	364,0	316,8
Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин та механізмів	301,4	342,8	140,4	128,2	362,2	282,5
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	5,9	11,5	194,1	231,4	3,9	1,7
Інші податки і збори	6 761,9	605,6	649,7	597,9	444,0	74,3
Разом	9 455,6	4 528,0	4 453,9	5 771,8	6 331,9	109,7

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Показники доходної частини бюджету м. Миколаїв на 2007 рік, тис. гривень

Найменування показника	Виконано в 2006 році	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Затверджено на 2007 рік	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Податок з доходів фізичних осіб	200 917,0	200 917,0	0,0	254 357,6	254 357,6	0,0	126,6
Плата за держ. реєстрацію	451,7	451,7	0,0	450,0	450,0	0,0	99,6
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	10,6	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Плата за торговий патент	9 763,4	9 763,4	0,0	10 700,0	10 700,0	0,0	109,6
Єдиний податок	20 164,2	20 164,2	0,0	21 480,0	21 480,0	0,0	106,5
Державне мито	2 088,3	2 088,3	0,0	2 000,0	2 000,0	0,0	95,8
Адміністративні штрафи	495,5	495,5	0,0	450,0	450,0	0,0	90,8
Усього закріплені доходи	233 890,7	233 890,7	0,0	289 437,6	289 437,6	0,0	123,7
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	1 681,2	1 681,2	0,0	520,0	520,0	0,0	30,9
Плата за землю	26 602,7	26 602,7	0,0	28 100,0	28 100,0	0,0	105,6
Податок на промисел	24,1	24,1	0,0	22,0	22,0	0,0	91,4
Місцеві податки й збори	7 679,5	7 679,5	0,0	7 800,0	7 800,0	0,0	101,6
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	4 879,6	4 879,6	0,0	4 200,0	4 200,0	0,0	86,1
Інші надходження	5 828,4	5 828,4	0,0	114,0	114,0	0,0	2,0
Усього власні доходи	46 695,4	46 695,4	0,0	40 756,0	40 756,0	0,0	87,3
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	17 771,5	0,0	17 771,5	7 500,0	0,0	7 500,0	42,2
- надходження коштів від приватизації майна	10 010,0	0,0	10 010,0	3 800,0	0,0	3 800,0	38,0
- надходження коштів від продажу землі	7 761,5	0,0	7 761,5	3 700,0	0,0	3 700,0	47,7
Податок на власність	8 289,5	0,0	8 289,5	8 600,0	0,0	8 600,0	103,7
Інші неподаткові надходження	863,4	0,0	863,4	4 300,8	4 100,8	200,0	498,1
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	0,0	76,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Власні надходження бюджетних організацій	14 755,7	0,0	14 755,7	8 087,5	0,0	8 087,5	54,8
Цільові фонди	513,0	0,0	513,0	450,0	0,0	450,0	87,7
Разом	322 855,2	280 586,1	42 269,2	359 131,9	334 294,4	24 837,5	111,2
Трансферти	196 379,5	145 709,8	50 669,7	191 602,9	189 128,6	2 474,3	97,6
Усього	519 234,7	426 295,8	92 938,9	550 734,8	523 423,0	27 311,8	106,1
Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку	4 993,9	0,0	4 993,9	4 247,4	0,0	4 247,4	85,1
Разом доходів	524 228,6	426 295,8	97 932,8	554 982,2	523 423,0	31 559,2	105,9

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради

Показники видаткової частини бюджету м. Миколаїв на 2007 рік, тис. гривень

Найменування показника	Виконано в 2006 році	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Затверджено на 2007 рік	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Темп росту показників бюджету 2007 до виконання 2006 року
Основні видаткові статті	494 694,2	401 036,7	93 657,6	531 272,1	501 835,7	29 436,4	107,4
Державне управління	23 638,4	23 341,4	297,0	25 308,9	24 656,7	652,2	107,1
Правоохоронна діяльність	230,0	230,0	0,0	260,0	260,0	0,0	113,0
Освіта	138 416,5	131 683,9	6 732,7	165 214,5	159 473,4	5 741,1	119,4
Охорона здоров'я	95 130,9	90 973,3	4 157,6	106 309,0	105 796,6	512,4	111,8
Соціальний захист і соціальна допомога	77 914,7	77 142,0	772,8	140 452,0	140 224,2	227,8	180,3
Житлово-комунальне господарство	79 078,0	30 100,9	48 977,1	23 237,1	23 003,9	233,2	29,4
Культура і мистецтво	15 171,8	14 441,4	730,3	18 030,4	17 287,2	743,2	118,8
Засоби масової інформація	200,0	200,0	0,0	340,0	340,0	0,0	170,0
Фізична культура і спорт	10 790,8	9 442,7	1 348,2	11 435,9	11 084,0	351,9	106,0
Будівництво	17 689,6	203,3	17 486,3	9 624,6	0,0	9 624,6	54,4
Землеустрій	307,0	307,0	0,0	616,4	616,4	0,0	200,8
Транспорт	24 681,6	15 359,6	9 322,0	28 361,7	17 691,7	10 670,0	114,9
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	9 072,5	5 994,7	3 077,8	710,6	710,6	0,0	7,8
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	57,5	0,0	57,5	30,0	0,0	30,0	52,2
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	1 028,7	1 028,7	0,0	600,0	600,0	0,0	58,3
Обслуговування боргу	587,7	587,7	0,0	91,0	91,0	0,0	15,5
Фонди	698,5	0,0	698,5	650,0	0,0	650,0	93,1
Видатки, не віднесені до основних груп	3 667,1	294,1	3 373,0	3 089,4	966,6	2 122,8	84,2
Разом видатків	498 361,4	401 330,8	97 030,6	534 361,5	502 802,3	31 559,2	107,2
Трансферти з місцевого бюджету	10 637,3	10 637,3	0,0	15 573,3	15 573,3	0,0	146,4
Всього видатків	508 998,7	411 968,1	97 030,6	549 934,8	518 375,6	31 559,2	108,0
Кошти, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	4 993,9	4 993,9	0,0	4 247,4	4 247,4	0,0	85,1
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	637,7	630,0	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-18,4	0,0	-18,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Разом	514 611,9	417 592,0	97 019,9	554 182,2	522 623,0	31 559,2	107,7

Джерело: Фінансове управління Миколаївської міської ради